

**Извештај о ревизији правилности пословања Института
за ратарство и повртарство, Института од националног
значаја за Републику Србију, Нови Сад, у делу који се
односи на остваривање и расподелу сопствених и
других прихода и примања у периоду од
1. јануара 2019. до 31. децембра 2020. године**

Број 400-479/2021-03/15

Београд 28. децембар 2021. године

Мисија

Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

Насловна слика преузета са странице <https://ifvcns.rs/>

Зашто смо спровели ову ревизију?

Теме за ову ревизију одређене су на основу процене остваривања и расподеле сопствених и других прихода и примања као ризичних области пословања већине корисника јавних средстава који остварују ове приходе и примања, који су ревидирани у претходним годинама.

Ревизијом су прибављени одговарајући и довољни докази за оцену, у складу са утврђеном материјалношћу, усклађености пословања субјекта ревизије са прописима којима је уређена ревидирана област његовог пословања и дате су препоруке за отклањање утврђених неправилности.

Шта смо препоручили?

За отклањање неправилности које су утврђене у ревидираним областима дали смо осам препорука у циљу усклађивања извршавања надлежности директора Института са прописима, утврђеном пословном политиком Института, процедурама и закљученим уговорима

Резиме

Мимо рабатних политика које је за 2019. и 2020. годину утврдио Управни одбор Института, директор Института и помоћник директора Института за комерцијалне послове су купцима одобрили најмање 847,57 милиона динара на име:

- рабата за који су испунили уговорене услове, у износу од најмање 181,88 милиона динара,
- смањења цена које је назвао рабатом иако ово смањење цена није имало природу рабата, у износу од најмање 471,89 милиона динара,
- рабата који је већи од уговореног, у износу од најмање 16,10 милиона динара
и
- уговореног рабата за који нису испунили уговорене услове, у износу од најмање 177,70 милиона динара.

САДРЖАЈ

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ.....	5
1. ОСТВАРИВАЊЕ И РАСПОДЕЛА СОПСТВЕНИХ И ДРУГИХ ПРИХОДА И ПРИМАЊА.....	5
1.1 Директор Института и помоћник директора Института за комерцијалне послове су у 2019. и 2020. години са купцима производа Института уговорили и одобрили им најмање 847,57 милиона динара на име финансијског рабата који није био утврђен рабатним политикама за 2019. и 2020. годину које је утврдио Управни одбор Института.....	5
1.2 Лице које је обављало дужност помоћника директора Института за комерцијалне послове закључило је најмање четири уговора о купопродаји и пет анекса уговора без пуномоћја директора Института.....	6
1.3 Институт је купцима одобрио износ од 847,57 милиона динара, од чега су за износ од 181,88 милиона динара испунили уговорене услове, а износ од 665,69 милиона динара им је одобрио на име смањења цене које је назвао рабатом, а које нема природу рабата, на име рабата који је већи од уговореног и на име уговореног рабата за који нису испунили уговорене услове (износ од 847,57 милиона динара је износ из закључка 1.1).....	7
1.4 Институт је у 2019. и 2020. години купцима одобравао рабат пре него што је могао да утврди да ли је купац испунио уговорене услове.....	9
1.5 Институт је приликом закључења уговора о купопродаји уговарао испуњење обавеза за датуме који претходе датуму закључења уговора.....	9
1.6 Институт није општим актом утврдио расподелу сопствених прихода.....	10
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА.....	11
III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА.....	17
IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ.....	18
1. Предмет ревизије.....	18
2. Ревидирани период пословања.....	18
3. Информације о субјекту ревизије.....	18
4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима.....	25
5. Критеријуми.....	25
6. Методологија рада.....	26
7. Стандарди ревизије примењени у ревизији.....	26
V ПРИЛОЗИ.....	27
Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија.....	28
Прилог 2 – Остваривање и расподела сопствених и других прихода и примања у периоду од 1. јануара 2019. до 31. децембра 2020. године.....	34

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. ОСТВАРИВАЊЕ И РАСПОДЕЛА СОПСТВЕНИХ И ДРУГИХ ПРИХОДА И ПРИМАЊА

1.1 Директор Института и помоћник директора Института за комерцијалне послове су у 2019. и 2020. години са купцима производа Института уговорили и одобрили им најмање 847,57 милиона динара на име финансијског рабата који није био утврђен рабатним политикама за 2019. и 2020. годину које је утврдио Управни одбор Института

1.1.1. Директор Института и помоћник директора Института за комерцијалне послове су у 2019. и 2020. години са купцима производа Института уговорили и одобрили им најмање 847,57 милиона динара на име финансијског рабата који није био утврђен рабатним политикама за 2019. и 2020. годину које је утврдио Управни одбор Института, тако што је:

- у 2019. години:

1) „Купцу 1“ одобрен износ од 309,38 милиона динара на име рабата за испоручено семе НС хибрида кукуруза у количини од 183.301 сетвене јединице вредности 721,16 милиона динара;

2) „Купцу 2“ одобрен износ од 60,94 милиона динара на име рабата за испоручено семе НС сорти соје у количини од 2.881.475 кг вредности 259,33 милиона динара;

3) „Купцу 3“ одобрен износ од 2,69 милиона динара на име рабата за испоручено семе НС хибрида сунцокрета у количини од 963 сетвене јединице вредности 8,67 милиона динара;

- у 2020. години:

1) „Купцу 1“ одобрен износ од 27,76 милиона динара на име рабата за испоручено семе НС хибрида сунцокрета у количини од 6.854 сетвене јединице вредности 61,69 милиона динара;

2) „Купцу 1“ одобрен износ од 315,96 милиона динара на име рабата за испоручено семе НС хибрида кукуруза у количини од 189.072 сетвене јединице вредности 752,30 милиона динара;

3) „Купцу 2“ одобрен износ од 83,94 милиона динара на име рабата за испоручено семе НС сорти соје у количини од 4.000.150 кг вредности 322,84 милиона динара и додатни рабат у износу од 25,31 милиона динара;

4) „Купцу 3“ одобрен износ од 18,60 милиона динара на име рабата за семе соје испоручено у количини од 1.106.950 кг и семе сунцокрета испоручено у количини од 200 сетвених јединица, укупне вредности 91,36 милиона динара;

5) „Купцу 4“ одобрен износ од 3 милиона динара на име рабата за испоручену меркантилну нон гмо соју у количини од 1.500.000 кг вредности 60 милиона динара;

што није у складу са чланом 61. став 1. тачка 2) Закона о науци и истраживањима којим је прописано да Управни одбор одлучује о пословању института, чланом 63. став 1. тачка 4) истог закона којим је прописано да директор института извршава одлуке управног одбора института и чланом 10. став 3. Статута Института којим је прописано да је директор Института овлашћен да у име Института закључује уговоре и обавља друге правне послове у складу са законом, овим

статутом, општим актима и одлукама Управног одбора.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 3).

1.2 Лице које је обављало дужност помоћника директора Института за комерцијалне послове закључило је најмање четири уговора о купопродаји и пет анекса уговора без пуномоћја директора Института

1.2.1. Лице које је обављало дужност помоћника директора Института за комерцијалне послове, закључило је без пуномоћја директора Института у писаном облику:

1) Анекс уговора од 28. јуна 2019. године који се односи на Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2019. години закључен 13. децембра 2018. године са „Купцем 1“;

2) Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2019. години закључен 14. марта 2019. године са „Купцем 3“;

3) Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2020. години закључен 28. јануара 2020. године са „Купцем 1“;

4) Анекс уговора од 2. септембра 2019. године који се односи на Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2020. години закључен 24. јуна 2019. године са „Купцем 1“;

5) Анекс 1 уговора од 20. јануара 2020. године који се односе на Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2020. години закључен 15. новембра 2019. године са „Купцем 2“;

6) Анекс 2 од 1. септембра 2020. године који се односи на Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2020. години закључен 15. новембра 2019. године са „Купцем 2“;

7) Уговор о купопродаји НС семена соје и сунцокрета за сетву у 2020. години закључен 10. марта 2020. године са „Купцем 3“;

8) Анекс од 27. маја 2020. године који се односи на Уговор о купопродаји НС семена соје и сунцокрета за сетву у 2020. години закључен 10. марта 2020. године са „Купцем 3“ и

9) Уговор о купопродаји закључен 22. априла 2020. године са „Купцем 4“;

што није у складу са Статутом¹ Института којим је прописано да директор Института може пуномоћјем у писаном облику пренети своја овлашћења за заступање и представљање на друге запослене у Институту, односно на друга лица, ради закључења одређених уговора, обављања других правних послова, као и ради заступања у поступку пред судским и другим органима у складу са законом и овим статутом.

¹ Члан 10. Статута Института за ратарство и повртарство – пречишћен текст, број 13-02/524 од 10. фебруара 2017. године; Члан 10. Статута Института за ратарство и повртарство – пречишћен текст, број 11-0/623 од 25. фебруара 2019. године; Члан 11. Статута Института за ратарство и повртарство „Институт од националног значаја за Републику Србију, број 11-02/1590 од 10. јуна 2020. године

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 4).

1.3 Институт је купцима одобрио износ од 847,57 милиона динара, од чега су за износ од 181,88 милиона динара испунили уговорене услове, а износ од 665,69 милиона динара им је одобрио на име смањења цене које је назвао рабатом, а које нема природу рабата, на име рабата који је већи од уговореног и на име уговореног рабата за који нису испунили уговорене услове (износ од 847,57 милиона динара је износ из закључка 1.1)

1.3.1. Институт је купцима одобрио смањење цене производа Института у износу од 471,89 милиона динара, а да није уговорио да купац мора испунити одређене обавезе да би му ово смањење цене било одобрено и чијим испуњењем би се успоставила једнака вредност узајамних давања, тако што је:

1) „Купцу 1“ одобрио износ од 137,33 милиона динара на име смањења цене семена хибрида кукуруза које му је испоручио у количини од 80.601 сетвене јединице у периоду од 15. марта до 10. јуна 2019. године, вредности од 320,11 милиона динара по Ценовнику за продају семена НС сорти и хибрида на домаћем тржишту за 2019. годину, тако што је смањење цена обрачунавао купцу након сваке испоруке хибрида кукуруза, а да претходно није са купцем закључио уговор којим би уговорио које обавезе купац мора испунити да би му ово смањење цене било одобрено,

2) „Купцу 1“ одобрио износ од 315,96 милиона динара на име смањења цене семена хибрида кукуруза које му је испоручио у количини од 189.072 сетвене јединице на основу Уговора о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2020. години од 24. јуна 2019. године, вредности од 752,30 милиона динара по Ценовнику за продају семена НС сорти и хибрида на домаћем тржишту за 2020. годину, које смањење цене је назвао рабатом, иако оно нема природу рабата, јер није уговорио које обавезе купац мора испунити да би му рабат био одобрен,

3) „Купцу 3“ одобрио износ од 18,60 милиона динара на име смањења цене за семе соје које му је испоручио у количини од 1.106.950 кг и семе сунцокрета које му је испоручио у количини од 200 сетвених јединица на основу Уговора о купопродаји НС семена соје и сунцокрета за сетву у 2020. години од 10. марта 2020. године, укупне вредности од 91,36 милиона динара по Ценовнику за продају семена НС сорти и хибрида на домаћем тржишту за 2020. годину, које смањење цене је назвао рабатом, иако оно нема природу рабата, јер није уговорио које обавезе купац мора испунити да би му рабат био одобрен,

што није у складу са основним начелима прописаним чл. 15. став 1, 18. и 22. став 1. Закона о облигационим односима – начелом једнаке вредности давања, начелом понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начелом поступања у складу са општим актима.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 6).

1.3.2. Институт је „Купцу 1“ одобрио рабат у износу већем за 16,10 милиона динара тако што му је одобрио износ од 172,05

милиона динара на име рабата у већем проценту од уговореног, за семе хибрида кукуруза у количини од 102.700 сетвених јединица испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2019. години од 13. децембра 2018. године, уместо у износу од 155,94 милиона динара, који је купцу припадао за испуњене услове на име уговореног рабата, што није у складу са закљученим уговором и основним начелима прописаним чл. 15. став 1, 18. и 22. став 1. Закона о облигационим односима – начелом једнаке вредности давања, начелом понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начелом поступања у складу са општим актима.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 5).

1.3.3. Институт је купцима одобрио рабат у износу од 177,70 милиона динара и поред тога што нису испунили уговорене услове, тако што је:

1) „Купцу 2“ одобрио рабат у износу већем за 35,01 милиона динара тако што му је на име рабата на количину семена и за термине плаћања за семе сорти соје у количини од 2.881.475 кг које му је испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2019. години од 4. јануара 2019. године одобрио износ од 60,94 милиона динара, уместо износ од 25,93 милиона динара, који је купцу припадао на име уговореног рабата за термине плаћања, јер није преузео семе у уговореној количини,

2) „Купцу 3“ одобрио износ од 2,67 милиона динара на име кумулативног рабата за количину, динамику плаћања и одрицање од поврата за семе хибрида сунцокрета у количини од 963 сетвене јединице које му је испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2019. години од 14. марта 2019. године, иако није преузео семе у уговореној количини и купопродајну цену семена није платио у уговореним роковима,

3) „Купцу 1“ одобрио износ од 27,76 милиона динара на име кумулативног рабата на основу количине, права на поврат семена и авансног плаћања за семе хибрида сунцокрета у количини од 6.854 сетвене јединице које му је испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2020. години од 28. јануара 2020. године, иако купопродајну цену семена није платио у уговореним роковима,

4) „Купцу 2“ одобрио износ од 83,94 милиона динара на име кумулативног рабата на количине, време и начин плаћања за семе сорти соје у количини од 4.000.150 кг које му је испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2020. години од 15. новембра 2019. године и износ од 25,31 милиона динара на име додатног рабата због поремећаја на тржишту и смањења продаје, односно сетве сертифициваног семена на територији Републике Србије испод

35% које је уговорено Анексом 1 од 20. јануара 2020. године и Анексом 2 од 1. септембра 2020. године, иако купац део купопродајне цене семена није платио у уговореном року,

5) „Купцу 4“ одобрио износ од 3 милиона динара на име рабата за уредно извршење плаћања меркантилне нон гмо соје у количини од 1.500.000 кг који му је одобрен на основу Анекса уговора од 4. фебруара 2021. године који је закључен након истека Уговора о купопродаји од 22. априла 2020. године, иако купац купопродајну цену није платио у уговореним роковима, а ни до закључења Анекса,

што није у складу са закљученим уговором и основним начелима прописаним чл. 15. став 1, 18. и 22. став 1. Закона о облигационим односима – начелом једнаке вредности давања, начелом понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начелом поступања у складу са општим актима.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 5).

1.4 Институт је у 2019. и 2020. години купцима одобравао рабат пре него што је могао да утврди да ли је купац испунио уговорене услове

1.4.1. Институт је обрачунавао рабат у тренутку издавања рачуна купцима за производе које је испоручивао на основу закључених уговора о купопродаји, односно у тренутку у којем није, нити је могло бити познато да ли ће купац испунити уговорене услове за обрачун рабата, што није у складу са закљученим уговорима.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 7).

1.5 Институт је приликом закључења уговора о купопродаји уговарао испуњење обавеза за датуме који претходе датуму закључења уговора

1.5.1. Приликом закључивања уговора о купопродаји производа Института, уговорне стране нису исказале одговарајућу професионалну пажњу у уговарању обавеза чије испуњење у одређеном року представља битан елемент уговора, јер је уговорено испуњење обавеза за датуме који претходе датуму закључења уговора због чега их није било могуће испунити:

1) Са „Купцем 1“ Институт је 13. децембра 2018. године закључио Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2019. години којим је уговорено право купца да до 30. јуна 2018. године може у магацин продавца о свом трошку вратити на препакивање и преатестирање за нову продајну сезону, непродато семе које је власништво купца (члан 13. став 2);

2) Са „Купцем 2“ Институт је 4. јануара 2019. године закључио Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2019. години којим је уговорено право купца да најкасније до 30. јуна 2018. године мора вратити продавцу непродато семе (члан 14. став 3);

3) Са „Купцем 3“ Институт је 14. марта 2019. године закључио Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2019. години којим је уговорено право

купца да до 30. јула 2018. године може у магацин продавца о свом трошку вратити на препакивање и преатестирање за нову продајну сезону, непродато семе које је власништво купца (члан 13. став 2);

4) Са „Купцем 1“ Институт је 24. јуна 2019. године закључио Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2020. години којим је уговорено право купца да до 30. јула 2018. године може у магацин продавца о трошку продавца вратити на препакивање и преатестирање за нову продајну сезону, непродато семе које је власништво купца (члан 13. став 2),

што није у складу са чланом 46. став 2. Закона о облигационим односима којим је прописано да уговорна обавеза мора бити могућа, а под претњом ништавости уговора која је прописана чланом 47. истог закона.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 8).

1.6 Институт није општим актом утврдио расподелу сопствених прихода

1.6.1. Институт није у року прописаном чланом 130. Закона о науци и истраживањима, односно у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, а ни до дана издавања овог извештаја, донео општи акт којим се утврђује расподела сопствених прихода које остварује, што није у складу са чланом 109. став 4. овог закона.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 2).

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

(1) Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1²

1. Институт на интернет страници не објављује своје финансијске планове и финансијске извештаје што није у складу са чланом 8. став 3. Закона о буџетском систему којим је прописано да су сви корисници јавних средстава дужни да на својој интернет страници објављују финансијске планове за наредну годину, информатор о раду, као и завршне рачуне и финансијске извештаје (Препорука број 1).

2. Институт није у року прописаном чланом 130. Закона о науци и истраживањима, односно у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, а ни до дана издавања овог извештаја, донео општи акт којим се утврђује расподела сопствених прихода које остварује, што није у складу са чланом 109. став 4. овог закона (Препорука број 2).

3. Директор Института и помоћник директора Института за комерцијалне послове су, у 2019. и 2020. години, са купцима производа Института уговорили и одобрили им најмање 847.571.856 динара на име финансијског рабата који није био утврђен рабатним политикама за 2019. и 2020. годину које је утврдио Управни одбор Института, тако што је:

- у 2019. години:

1) „Купцу 1“ одобрен износ од 309.376.368 динара на име рабата за испоручено семе НС хибрида кукуруза у количини од 183.301 сетвене јединице вредности 721.164.920 динара;

2) „Купцу 2“ одобрен износ од 60.943.196 динара на име рабата за испоручено семе НС сорти соје у количини од 2.881.475 кг вредности 259.332.750 динара;

3) „Купцу 3“ одобрен износ од 2.686.770 динара на име рабата за испоручено семе НС хибрида сунцокрета у количини од 963 сетвене јединице вредности 8.667.000 динара;

- у 2020. години:

1) „Купцу 1“ одобрен износ од 27.758.700 динара на име рабата за испоручено семе НС хибрида сунцокрета у количини од 6.854 сетвене јединице вредности 61.686.000 динара;

2) „Купцу 1“ одобрен износ од 315.964.488 динара на име рабата за испоручено семе НС хибрида кукуруза у количини од 189.072 сетвене јединице вредности 752.296.400 динара

3) „Купцу 2“ одобрен износ од 83.939.189 динара на име рабата за испоручено семе НС сорти соје у количини од 4.000.150 кг вредности 322.843.036 динара и додатни рабат у износу од 25.306.480 динара;

4) „Купцу 3“ одобрен износ од 18.596.665 динара на име рабата за семе соје испоручено у количини од 1.106.950 кг и за семе сунцокрета испоручено у количини од 200 сетвених јединица, укупне вредности 91.362.317 динара

5) „Купцу 4“ одобрен износ од 3.000.000 динара на име рабата за испоручену меркантилну нон гмо соју у количини од 1.500.000 кг вредности 60.000.000 динара;

што није у складу са чланом 61. став 1. тачка 2) Закона о науци и истраживањима којим је прописано да Управни одбор одлучује о пословању института, чланом 63. став 1. тачка 4) истог закона којим је прописано да директор института извршава одлуке управног одбора института и чланом 10. став 3. Статута Института којим је прописано да је директор Института овлашћен да у име Института закључује уговоре и обавља друге правне послове у складу са законом, овим статутом, општим актима и одлукама Управног одбора (Препорука број 3).

² ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана,

4. Лице које је обављало дужност помоћника директора Института за комерцијалне послове, закључило је без пуномоћја директора Института у писаном облику:

1) Анекс уговора од 28. јуна 2019. године који се односи на Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2019. години закључен 13. децембра 2018. године са „Купцем 1“;

2) Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2019. години закључен 14. марта 2019. године са „Купцем 3“;

3) Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2020. години закључен 28. јануара 2020. године са „Купцем 1“;

4) Анекс уговора од 2. септембра 2019. године који се односи на Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2020. години закључен 24. јуна 2019. године са „Купцем 1“;

5) Анекс 1 уговора од 20. јануара 2020. године који се односе на Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2020. години закључен 15. новембра 2019. године са „Купцем 2“;

6) Анекс 2 од 1. септембра 2020. године који се односи на Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2020. години закључен 15. новембра 2019. године са „Купцем 2“;

7) Уговор о купопродаји НС семена соје и сунцокрета за сетву у 2020. години закључен 10. марта 2020. године са „Купцем 3“;

8) Анекс од 27. маја 2020. године који се односи на Уговор о купопродаји НС семена соје и сунцокрета за сетву у 2020. години закључен 10. марта 2020. године са „Купцем 3“ и

9) Уговор о купопродаји закључен 22. априла 2020. године са „Купцем 4“;

што није у складу са Статутом³ Института којим је прописано да директор Института може пуномоћјем у писаном облику пренети своја овлашћења за заступање и представљање на друге запослене у Институту, односно на друга лица, ради закључења одређених уговора, обављања других правних послова, као и ради заступања у поступку пред судским и другим органима у складу са законом и овим статутом (Препорука број 4).

5. Институт је „Купцу 1“ одобрио рабат у износу већем за 16.103.067 динара тако што му је одобрио износ од 172.047.067 динара, на име рабата у већем проценту од уговореног, за семе хибрида кукуруза у количини од 102.700 сетвених јединица испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2019. години од 13. децембра 2018. године, уместо у износу од 155.944.000 динара, који је купцу припадао за испуњене услове на име уговореног рабата, што није у складу са закљученим уговором и основним начелима прописаним чл. 15. став 1, 18. и 22. став 1. Закона о облигационим односима – начелом једнаке вредности давања, начелом понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начелом поступања у складу са општим актима (Препорука број 5).

Износ ове неправилности од 16.103.067 динара садржан је у износу од 309.376.368 динара из неправилности број 3. алинеја прва, тачка 1) Резимеа откривених неправилности.

6. Институт је купцима одобрио смањење цене производа Института у износу од 471.890.454 динара, а да није уговорио да купац мора испунити одређене обавезе да би му ово смањење цене било одобрено и чијим испуњењем би се успоставила једнака вредност узајамних давања, тако што је:

1) „Купцу 1“ одобрио износ од 137.329.301 динара на име смањења цене семена хибрида

³ Члан 10. Статута Института за ратарство и повртарство – пречишћен текст, број 13-02/524 од 10. фебруара 2017. године; Члан 10. Статута Института за ратарство и повртарство – пречишћен текст, број 11-0/623 од 25. фебруара 2019. године; Члан 11. Статута Института за ратарство и повртарство „Институт од националног значаја за Републику Србију, број 11-02/1590 од 10. јуна 2020. године

кукуруза које му је испоручио у количини од 80.601 сетвене јединице у периоду од 15. марта до 10. јуна 2019. године, вредности од 320.114.920 динара по Ценовнику за продају семена НС сорти и хибрида на домаћем тржишту за 2019. годину, тако што је смањење цена обрачунавао купцу након сваке испоруке хибрида кукуруза, а да претходно није са купцем закључио уговор којим би уговорио које обавезе купац мора испунити да би му ово смањење цене било одобрено,

2) „Купцу 1“ одобрио износ од 315.964.488 динара на име смањења цене семена хибрида кукуруза које му је испоручио у количини од 189.072 сетвене јединице на основу Уговора о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2020. години од 24. јуна 2019. године, вредности од 752.296.400 динара по Ценовнику за продају семена НС сорти и хибрида на домаћем тржишту за 2020. годину, које смањење цене је назвао рабатов, иако оно нема природу рабата, јер није уговорио које обавезе купац мора испунити да би му рабат био одобрен,

3) „Купцу 3“ одобрио износ од 18.596.665 динара на име смањења цене за семе соје које му је испоручио у количини од 1.106.950 кг и за семе сунцокрета које му је испоручио у количини од 200 сетвених јединица на основу Уговора о купопродаји НС семена соје и сунцокрета за сетву у 2020. години од 10. марта 2020. године, укупне вредности од 91.362.317 динара по Ценовнику за продају семена НС сорти и хибрида на домаћем тржишту за 2020. годину, које смањење цене је назвао рабатов, иако оно нема природу рабата, јер није уговорио које обавезе купац мора испунити да би му рабат био одобрен,

што није у складу са основним начелима прописаним чл. 15. став 1, 18. и 22. став 1. Закона о облигационим односима – начелом једнаке вредности давања, начелом понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начелом поступања у складу са општим актима (Препорука број 6).

Износ ове неправилности од 137.329.301 динара из тачке 1) садржан је у износу од 309.376.368 динара из неправилности број 3. алинеја прва, тачка 1) Резимеа откривених неправилности.

Износ ове неправилности од 315.964.488 динара из тачке 2) је износ неправилности број 3. алинеја друга, тачка 2) Резимеа откривених неправилности.

Износ ове неправилности од 18.596.665 динара из тачке 3) је износ неправилности број 3. алинеја друга, тачка 4) Резимеа откривених неправилности.

7. Институт је купцима одобрио рабат у износу од 177.701.060 динара и поред тога што нису испунили уговорене услове, тако што је:

1) „Купцу 2“ одобрио рабат у износу већем за 35.009.921 динара тако што му је на име рабата на количину семена и за термине плаћања за семе сорти соје у количини од 2.881.475 кг које му је испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2019. години од 4. јануара 2019. године одобрио износ од 60.943.196 динара, уместо износ од 25.933.275 динара, који је купцу припадао на име уговореног рабата за термине плаћања, јер није преузео семе у уговореној количини,

2) „Купцу 3“ одобрио износ од 2.686.770 динара на име кумулативног рабата за количину, динамику плаћања и одрицање од поврата за семе хибрида сунцокрета у количини од 963 сетвене јединице које му је испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2019. години од 14. марта 2019. године, иако није преузео семе у уговореној количини и купопродајну цену семена није платио у уговореним роковима,

3) „Купцу 1“ одобрио износ од 27.758.700 динара на име кумулативног рабата на основу количине, права на поврат семена и авансног плаћања за семе хибрида сунцокрета у количини од 6.854 сетвене јединице које му је испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2020. години од 28. јануара 2020. године, иако купопродајну

цену семена није платио у уговореним роковима,

4) „Купцу 2“ одобрио износ од 83.939.189 динара на име кумулативног рабата на количине, време и начин плаћања за семе сорти соје у количини од 4.000.150 кг које му је испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2020. години од 15. новембра 2019. године и износ од 25.306.480 динара на име додатног рабата због поремећаја на тржишту и смањења продаје, односно сетве сертификованог семена на територији Републике Србије испод 35% које је уговорено Анексом 1 од 20. јануара 2020. године и Анексом 2 од 1. септембра 2020. године, иако купац део купопродајне цене семена није платио у уговореном року,

5) „Купцу 4“ одобрио износ од 3.000.000 динара на име рабата за уредно извршење плаћања меркантилне нон гмо соје у количини од 1.500.000 кг која му је одобрен на основу Анекса уговора од 4. фебруара 2021. године који је закључен након истека Уговора о купопродаји од 22. априла 2020. године, иако купац купопродајну цену није платио у уговореним роковима, а ни до закључења Анекса,

што није у складу са закљученим уговором и основним начелима прописаним чл. 15. став 1, 18. и 22. став 1. Закона о облигационим односима – начелом једнаке вредности давања, начелом понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начелом поступања у складу са општим актима (Препорука број 5).

Износ ове неправилности од 35.009.921 динара из тачке 1) садржан је у износу од 60.943.196 динара из неправилности број 3. алинеја прва, тачка 2) Резимеа откривених неправилности.

Износ ове неправилности од 2.686.770 динара из тачке 2) је износ неправилности број 3. алинеја прва, тачка 3) Резимеа откривених неправилности.

Износ ове неправилности од 27.758.700 динара из тачке 3) је износ неправилности број 3. алинеја друга, тачка 1) Резимеа откривених неправилности.

Износи ове неправилности од 83.939.189 динара и од 25.306.480 динара из тачке 4) су износи неправилности број 3. алинеја друга, тачка 3) Резимеа откривених неправилности.

Износ ове неправилности од 3.000.000 динара из тачке 5) је износ неправилности број 3. алинеја друга, тачка 5) Резимеа откривених неправилности.

8. Институт је обрачунавао рабат у тренутку издавања рачуна купцима за производе које је испоручивао на основу закључених уговора о купопродаји, односно у тренутку у којем није, нити је могло бити познато да ли ће купац испунити уговорене услове за обрачун рабата, што није у складу са закљученим уговорима (Препорука број 7).

9. Приликом закључивања уговора о купопродаји производа Института, уговорне стране нису исказале одговарајућу професионалну пажњу у уговарању обавеза чије испуњење у одређеном року представља битан елемент уговора, јер је уговорено испуњење обавеза за датуме који претходе датуму закључења уговора због чега их није било могуће испунити:

1) Са „Купцем 1“ Институт је 13. децембра 2018. године закључио Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2019. години. Уговорено је право купца да до 30. јуна 2018. године може у магацин продавца о свом трошку вратити на препакивање и преатестирање за нову продајну сезону, непродато семе које је власништво купца (члан 13. став 2);

2) Са „Купцем 2“ Институт је 4. јануара 2019. године закључио Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2019. години. Уговорено је право купца да најкасније до 30. јуна 2018. године мора вратити продавцу непродато семе (члан 14. став 3);

3) Са „Купцем 3“ Институт је 14. марта 2019. године закључио Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2019. години. Уговорено је право купца да до 30.

јула 2018. године може у магацин продавца о свом трошку вратити на препакивање и преатестирање за нову продајну сезону, непродато семе које је власништво купца (члан 13. став 2);

4) Са „Купцем 1“ Институт је 24. јуна 2019. године закључио Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2020. години. Уговорено је право купца да до 30. јула 2018. године може у магацин продавца о трошку продавца вратити на препакивање и преатестирање за нову продајну сезону, непродато семе које је власништво купца (члан 13. став 2);

што није у складу са чланом 46. став 2. Закона о облигационим односима којим је прописано да уговорна обавеза мора бити могућа, а под претњом ништавости уговора која је прописана чланом 47. истог закона (Препорука број 8).

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 1

Препорука број 1:

Препоручујемо одговорном лицу Института да на својој интернет страници редовно објављује финансијске планове за наредну годину и финансијске извештаје.

Препорука број 2:

Препоручујемо одговорном лицу Института да предузме активности ради доношења општег акта којим ће се, у складу са Законом о науци и истраживањима, утврдити расподела сопствених прихода, а надлежном органу Института да овај акт донесе.

Препорука број 3:

Препоручујемо директору Института да послове из своје надлежности обавља у складу са законом, Статутом и општим актима Института и одлукама Управног одбора Института.

Препорука број 4:

Препоручујемо директору Института да успостави контролне активности које ће спречити неовлашћено закључивање уговора.

Препорука број 5:

Препоручује се одговорном лицу да одредбе уговора примењује онако како гласе и да се у заснивању облигационог односа придржава начела једнаке вредности давања, начела понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начела поступања у складу са општим актима.

Препорука број 6:

Препоручује се одговорном лицу Института да се у заснивању облигационог односа придржава начела једнаке вредности давања, начела понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начела поступања у складу са општим актима.

Препорука број 7:

Препоручујемо одговорном лицу Института да купцима обрачунава уговорени рабат након протекла уговорених рокова за испуњење обавеза купца и утврђивања да ли је купац испунио уговорене услове за одобрење рабата.

Препорука број 8:

Препоручује се одговорном лицу Института да уговара обавезе које уговорне стране објективно могу испунити.

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Института за ратарство и повртарство, Институт од националног значаја за Републику Србију, Нови Сад је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Институт је обавезан да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама, осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања дужан је да уз одазивни извештај достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева број 41
11000 Београд, Србија

28. децембар 2021. године

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија правилности пословања је спроведена на основу члана 38. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији⁴, члана 12. став 2. Пословника Државне ревизорске институције⁵, Програма ревизије Државне ревизорске институције за 2021. годину и Закључка о спровођењу ревизије број 400-497/2021-03 од 19. фебруара 2021. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је правилност пословања субјекта ревизије у делу који се односи на остваривање и расподелу сопствених и других прихода и примања.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду од 1. јануара 2019. године до 31. децембра 2020. године.

3. Информације о субјекту ревизије

Оснивање и правни положај

Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад (у даљем тексту: Институт) је почео са радом 1938. годину када је Одлуком Министарства пољопривреде Краљевине Југославије основана Пољопривредна огледна и контролна станица која је била смештена у зграду у данашњој улици Максима Горког број 30 у Новом Саду, где је и данас седиште Института. Током Другог светског рата ова пољопривредна станица ушла је у састав Пољопривредног института у Сегедину као његово одељење јер је подручје Бачке било припојено Краљевини Мађарској. По завршетку рата 1946. године, одлуком надлежног органа АП Војводине, Пољопривредна огледна и контролна станица је прерасла у Покрајински завод за пољопривредна истраживања који је био државни орган финансиран из буџета. Статус установе са самосталним финансирањем овај завод је стекао 1954. године када је и преименован у Завод за пољопривредна истраживања. Уредбом Извршног већа Републике Србије од 1959. године, Завод је реорганизован, а назив му промењен у Институт за ратарство. Године 1961. права и дужности оснивача Института пренета су са Републике на АП Војводину и тада је Институт добио назив – Институт за пољопривредна истраживања. Године 1975. у склопу процеса обједињавања свих научноистраживачких организација из области пољопривреде и шумарства у Новом Саду и околини у састав Пољопривредног факултета у Новом Саду, Институт за пољопривредна истраживања престао је да постоји као самостална научна установа и интегрисан је са Пољопривредним факултетом. Због тога је од 1976. нови назив Института био ООУР Институт за ратарство и повртарство. Од 1986. до 1994. године назив Института био је ООУР Научно-образовни институт за ратарство и повртарство. Године 1994. Влада је Одлуком⁶ дала сагласност да се ООУР Научно-образовни институт за ратарство и повртарство, као део Пољопривредног факултета у Новом Саду издвоји из његовог састава и оснује као самостална установа која ће обављати научноистраживачку делатност. На основу ове одлуке права и обавезе оснивача обавља Република Србија. Године 1995. назив Научно -

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07, 36/10, 44/18 - др. закон

⁵ „Службени гласник РС“, број 9/09

⁶ „Службени гласник РС“, број 76/94

образовног института за ратарство и повртарство је промењен у Научни институт за ратарство и повртарство. Током 2006. године Институт је акредитован као истраживачко развојни институт и 2007. године је променио назив у Институт за ратарство и повртарство, под којим послује и данас. У 2018. години Одбор за акредитацију научноистраживачких организација је Институт акредитовао као институт од националног значаја за Републику Србију, а Одлуком Владе⁷ Институт је стекао статус института од националног значаја.

У ревидираном периоду до 16. јула 2019. године пословање Института било је уређено Законом о научноистраживачкој делатности⁸, а од 16. јула 2019. године Законом о науци и истраживањима⁹. Овим законом, поред осталог, уређен је правни положај института, оснивање и управљање институтом, стицање звања истраживача, институционално финансирање и финансирање других програма од општег друштвеног интереса.

Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад је основан као установа, у складу са прописима о јавним службама. Према власничкој структури Институт је државни институт, јер права и обавезе оснивача обавља Република Србија. Институт је акредитован и уписан у Регистар научноистраживачких организација који води министарство надлежно за научноистраживачку делатност. Сагласно закону, на основу члана 2. Одлуке о изменама и допунама Статута Института за ратарство и повртарство, Нови Сад број 11-2/1952 од 22. маја 2019. године, уз назив Институт за ратарство и повртарство уноси се ознака „Институт од националног значаја за Републику Србију“.

Организација, обављање делатности и друга питања од значаја за рад Института уређени су Статутом Института за ратарство и повртарство, Института од националног значаја за Републику Србију¹⁰ (у даљем тексту: Статут).

Основни подаци

Назив: Институт за ратарство и повртарство, Институт од националног значаја за Републику Србију

Седиште: Нови Сад, улица Максима Горког број 30

Матични број: 08055092

Порески идентификациони број: 101705343

Институт је уписан у регистар Привредног суда у Новом Саду, регистарски уложак број 5-330

Институт обавља делатност у Новом Саду, улица Максима Горког број 30, насељу Римски шанчеви, Огледна поља 22, 51 и 52 и у Бачком Петровцу, улица Новосадски пут бб

Делатност

Одлуком Одбора за акредитацију научноистраживачких организација од 20. марта 2018. године Институт је акредитован као институт од националног значаја за Републику Србију у области биотехничких наука – пољопривреда.

Сагласно члану 38. Закона о науци и истраживањима, Институт послује средствима у јавној својини и користи непокретности и друга средства, у складу са законом којим се уређују

⁷ „Службени гласник РС“ бр. 38/18

⁸ „Службени гласник РС“ бр. 110/05, 50/06 – исправка, 18/10 и 112/15

⁹ „Службени гласник РС“ бр. 49/19

¹⁰ Статут Института за ратарство и повртарство, Института од националног значаја за Републику Србију број 11-02/1590 од 10. јуна 2020. године и Одлука о изменама и допунама Статута Института за ратарство и повртарство, Института од националног значаја за Републику Србију број 11-02/2910 од 6. новембра 2020. године

средства у јавној својини, а на основу члана 39. став 1. истог закона делатност института уређује се статутом. Чланом 12 став 3. Статута утврђено је да је истраживање и експериментални развој у биотехнологији основна, претежна делатност Института. Према подацима из судског регистра од 19. јула 2019. године Институт обавља следеће делатности: 72.11 Истраживање и експериментални развој у биотехнологији; 01.11 Гајење жита (осим пиринча), легуминоза и уљарица; 01.13 Гајење поврћа, бостана, коренастих и кртоластих биљака; 01.15 Гајење дувана; 01.16 Гајење биљака за производњу влакана; 01.19 Гајење осталих једногодишњих и двогодишњих биљака; 01.28 Гајење зачинског, ароматичног и лековитог биља; 01.30 Гајење садног материјала; 01.61 Услужне делатности у гајењу усева и засада; 01.63 Активности после жетве; 01.64 Дорада семена; 10.83 Прерада чаја и кафе; 10.84 Производња зачина и других додатака храни; 11.05 Производња пива; 20.15 Производња ђубрива и осталих једињења; 20.20 Производња пестицида и хемикалија за пољопривреду; 20.53 Производња етеричних уља; 21.20 Производња фармацеутских препарата - прерада биљака (млевање, разврставање) за фармацеутске сврхе; 35.11 Производња електричне енергије - производња електричне енергије у објектима укупне одобрене снаге до 1 MW, осим ако исти енергетски субјект производњу електричне енергије врши у два или више енергетских објеката чија укупна одобрена снага прелази снагу од 1 MW, без обзира да ли су повезани на систем преко једног или више прикључака, у смислу члана 21 став 1 тачка 1 Закона о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014); 38.21 Третман и одлагање отпада који није опасан; 45.11 Трговина аутомобилима и лаким моторним возилима; 45.19 Трговина осталим моторним возилима; 45.20 Одржавање и поправка моторних возила; 45.31 Трговина на велико деловима и опремом за моторна возила; 46.11 Посредовање у продаји пољопривредних сировина, животиња, текстилних сировина и полупроизвода; 46.12 Посредовање у продаји горива, руда, метала и индустријских хемикалија; 46.17 Посредовање у продаји хране, пића и дувана; 46.18 Специјализовано посредовање у продаји посебних производа; 46.19 Посредовање у продаји разних производа; 46.21 Трговина на велико житом, сировим дуваном, семењем и храном за животиње; 46.22 Трговина на велико цвећем у садницама; 46.31 Трговина на велико воћем и поврће; 46.36 Трговина на велико шећером, чоколадом и слаткишима; 46.37 Трговина на велико осталом храном, укључујући рибу, љускаре и мекушце; 46.61 Трговина на велико пољопривредним машинама, опремом и прибором; 46.75 Трговина на велико хемијским производима; 46.76 Трговина на велико осталим полупроизводима; 47.76 Трговина на мало цвећем, садницама, семењем, ђубривима, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама; 47.91 Трговина на мало посредством поште или преко интернета; 47.99 Остала трговина на мало изван продавница, тезги и пијаца; 49.39 Остали превоз путника у копненом саобраћају; 49.41 Друмски превоз терета; 52.10 Складиштење; 52.24 Манипулација теретом; 52.29 Остале пратеће делатности у саобраћају; 58.11 Издавање књига; 58.14 Издавање часописа и периодичних издања; 58.19 Остала издавачка делатност; 58.29 Издавање осталих софтвера; 70.22 Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем; 71.20 Техничко испитивање и анализе; 72.19 Истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама; 74.90 Остале стручне, научне и техничке делатности; 82.30 Организовање састанака и сајмова; 85.59 Остало образовање; Институт обавља послове спољнотрговинског промета роба и услуга у оквиру регистроване делатности.

Према члану 40. Закона, научноистраживачка организација, поред научноистраживачке делатности, може обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада под условом да се тим пословима не угрожава квалитет научноистраживачког рада, а у циљу комерцијализације резултата научноистраживачког рада, подстицања предузетништва и пословног повезивања, институт може бити оснивач start up и spin off компанија, центра за трансфер технологије, иновационог центра, пословно-

технолошког инкубатора, научно-технолошког парка и других организација, у складу са законом. У том смислу, на основу члана 17. Статута, Институт сарађује са привредним друштвима, физичким и правним лицима која се баве науком у земљи и свету, међусобна права и обавезе уређују уговором, а добит остварену комерцијализацијом резултата научноистраживачког рада може користити искључиво за унапређење делатности.

На основу члана 48. став 4. Закона о науци и истраживањима институт од националног значаја може да учествује у извођењу програма докторских и мастер академских студија, у складу са законом којим се уређује високо образовање.

Органи

Чланом 59. став 1. Закона о науци и истраживањима прописано је да су органи у институту од националног значаја који је основан као установа управни одбор и директор, а чланом 66. да је научно веће научни орган института.

1) Управни одбор

Чланом 60. став 1. овог закона је прописано да управни одбор института од националног значаја чији је оснивач Република Србија има седам чланова које именује Влада, од којих председника и три члана одређује Влада, као своје представнике, а три члана предлаже научно веће института из реда истраживача у научним или наставним звањима запослених у институту и ставом 3. истог члана да су председник и чланови управног одбора истраживачи у звању научног саветника или редовног професора универзитета, компетентни за област науке или научне дисциплине којима се институт бави. Ставом 4. је прописано да управни одбор има председника и заменика председника, ставом 5. да заменика председника управног одбора именује и разрешава управни одбор из реда чланова које предлаже научно веће института и ставом 6. да мандат председника, заменика председника и чланова управног одбора траје четири године.

Према члану 61. Закона Управни одбор: 1) доноси статут института; 2) одлучује о пословању института; 3) усваја извештај о пословању и годишњи обрачун; 4) доноси програм и план рада института, на предлог директора института; 5) именује и разрешава директора; 6) одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом; 7) доноси пословник о свом раду; 8) врши друге послове, у складу са законом и статутом. Управни одбор доноси статут института, уз претходно прибављену сагласност министарства надлежног за научноистраживачку делатност.

2) Директор

Чланом 62. Закона о науци и истраживањима прописано је да директор руководи институтом, у складу са законом; да се именује на основу јавног конкурса; да мандат директора траје четири године и може се именовати највише два пута у научној каријери у истом институту; да директор не може бити члан управног одбора, али може присуствовати седницама управног одбора.

На основу члана 63. истог закона директор института који је организован као установа: 1) представља и заступа институт; 2) организује и руководи радом института; 3) стара се о законитости и одговоран је за законит рад института; 4) извршава одлуке управног одбора института; 5) стара се о спровођењу научноистраживачке делатности и о укупном раду института; 6) одговоран је за финансијско-материјално пословање института; 7) доноси акт о организацији и систематизацији радних места у институту и друге опште акте, у складу са законом и статутом института; 8) одлучује о правима и обавезама запослених у институту, у складу са законом; 9) има и друга права и обавезе утврђене овим законом.

Чланом 64. став 1. Закона је прописано да када директору института истекне мандат од

четири године на који је именован, а управни одбор по расписаном јавном конкурс у није предложио кандидата за директора института или када је директор разрешен дужности пре истека мандата или када Министарство одбије да да претходну сагласност на одлуку управног одбора института којом се предлаже директор института, управни одбор, уз сагласност Министарства, именује вршиоца дужности директора на период од годину дана и у том року управни одбор је дужан да распише јавни конкурс и именује директора института.

Чланом 11. Статута директор Института је овлашћен да пуномоћјем у писаном облику пренесе овлашћења за заступање и представљање на друге запослене, односно друга лица, ради закључења одређених уговора, обављања других правних послова и заступања пред судским и другим органима.

Према члану 37. став 2. Статута директору у остваривању права и обавеза помажу запослени на пословима са посебним овлашћењима и одговорностима – помоћници директора, руководиоци основних унутрашњих јединица, саветници и други.

У периоду на који се односи ревизија дужност директора обављало је лице именовано на ову дужност Одлуком Управног одбора Института број 11-12/3014-3 од 31. августа 2018. године, на мандатни период од четири године, почев од 1. септембра 2018. године до 14. децембра 2020. године, када је ово лице, Одлуком Управног одбора Института број 64-12/3839-1 од 14. децембра 2020. године, разрешено дужности директора, пре истека мандата, на лични захтев, закључно са 14. децембра 2020. године.

Одлуком Управног одбора Института број 64-12/3839-2 од 14. децембра 2020. године именован је вршилац дужности директора Института на период од годину дана, почев од 15. децембра 2020. године, са обавезом да се у том року распише јавни конкурс и именује директор Института.

3) Научно веће Института

На основу члана 66. Закона научно веће је научни орган института. Статутом института од националног значаја уређују се број, састав и начин избора чланова научног већа, а на основу члана 67. научно веће: 1) предлаже програм научноистраживачког рада, усклађен са Стратегијом; 2) даје мишљење на извештаје директора у делу који се односи на реализацију научноистраживачких програма и пројеката; 3) утврђује предлог за стицање научног звања; 4) одлучује о стицању истраживачког звања; 5) даје мишљење управном одбору о кандидатима за директора, као и мишљење о разрешењу директора института; 6) даје образложен предлог за именовање, односно разрешење својих представника у управном одбору; 7) предлаже набавку научноистраживачке опреме; 8) обавља друге послове утврђене статутом института и овим законом.

Чланом 39. став 2. Статута прописано је да Научно веће има 15 чланова из реда истраживача у научним или наставним звањима који су у радном односу у Институту, од којих су најмање осам истраживачи у научном звању научног саветника, а ставом 4. да се чланови Научног већа бирају на пет година уз могућност поновног избора.

Делокруг рада Научног већа уређен је чланом 43. Статута.

Организација Института и систематизација послова

На основу члана 39. став 1. Закона о науци и истраживањима организација института уређује се статутом, а сагласно члану 98. запослени у институту од националног значаја су истраживачи, стручно, административно-техничко и помоћно особље и у погледу права, обавеза и одговорности запослених у институту чији је оснивач Република Србија, примењује се закон којим се уређује рад запослених у јавним службама, односно закон којим се уређује рад, ако овим законом није другачије уређено. Чланом 74. Закона је прописано да је истраживач, у смислу овог закона, лице са најмање високом стручном спремом, односно са

најмање завршеним основним академским студијама, које ради на научноистраживачким и развојним пословима и које је изабрано у звање, у складу са овим законом. Чланом 75. истог закона је прописано да у зависности од остварених резултата у научноистраживачком раду, истраживач може стећи истраживачко звање: истраживач приправник и истраживач сарадник, и научно звање: научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник. Поступак избора у ова звања, трајање звања, одузимање звања, поступак реизбора и престанак радног односа су уређени Законом. Звања истраживача са високом стручном спремом који нису изабрани у наведена звања, а раде на истраживачко-развојним пословима, имају објављене научне и стручне радове или остварене резултате у истраживачко-развојном раду или патентом заштићене проналаске, су: стручни сарадник, виши стручни сарадник и стручни саветник, а начин стицања ових звања уређује се општим актом научноистраживачке организације.

Према члану 20. Статута у Институту основне унутрашње јединице су 1) Истраживачке јединице: Департман за генетику и оплемењивање биљака; Департман за агрономију; Департман за семенарство; Департман за повртарске и алтернативне биљне врсте; и 2) Услугне јединице: Лабораторија за земљиште и агроекологију; Лабораторија за испитивање семена; Лабораторија за микробиолошка истраживања; Лабораторија за биотехнологију; Лабораторија за нутритивни квалитет; Огледно поље; Сектор за трансфер технологија; Сектор за опште послове. Лабораторије као услужне јединице баве се и развојем (истраживачки део).

На основу члана 21. Статута унутрашња организација Института, врста и број радних места на којима се распоређују запослени у Институту, као и начин и поступак заснивања радног односа, ближе се уређују Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова. Овим правилником ближе се уређује број, састав и назив ужих унутрашњих јединица у оквиру основних унутрашњих јединица.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Институту¹¹ утврђена је унутрашња организација и систематизација послова радних места, начин и поступак заснивања радног односа у Институту, делокруг основних унутрашњих јединица, назив и делокруг ужих унутрашњих јединица у оквиру основних унутрашњих јединица, опис послова радних места, врста и степен стручне спреме потребни за обављање послова утврђених радних места, посебни услови за рад на радним местима и одговорност за извршавање обавеза. Овим правилником, којим је утврђена организација Института у складу са Статутом, утврђене су следеће уже унутрашње јединице у оквиру две основне унутрашње јединице и то: у Сектору за трансфер технологија у чијем саставу су: Служба за производњу и дораду семена; Дорадни центар; Служба за комерцијалне послове; Служба за међународне комерцијалне послове; Служба за послове маркетинга; Служба за стратешко планирање и контролинг и у Сектору за опште послове у чијем саставу су: Дирекција; Служба за научноистраживачке послове; Служба за правне и опште послове; Служба за организационе и ИТ послове; Служба за економско финансијске послове.

Чланом 22. став 2. овог правилника прописано је да су запослени са посебним овлашћењима: заменик директора; помоћници директора за: научноистраживачке послове, послове семенарства, комерцијалне послове, међународне комерцијалне послове, економско финансијске послове, правне и опште послове и маркетиншке послове; интерни ревизор; руководиоци: департмана, лабораторија и производње и дораде семена.

¹¹ Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Институту за ратарство и повртарство, Институт од националног значаја за Републику Србију број 11-02/2912 од 6. новембра 2020. године; Правилник о првим изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Институту за ратарство и повртарство, Институт од националног значаја за Републику Србију број 64-2/3844 од 15. децембра 2020. године; Правилник о другим изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Институту за ратарство и повртарство, Институт од националног значаја за Републику Србију број 64-02/3943 од 23. децембра 2020. године;

Финансирање и имовина

Према члану 103. Закона о науци и истраживањима средства за финансирање научноистраживачке делатности обезбеђују се из: 1) средстава оснивача; 2) буџета Републике Србије; 3) буџета аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе; 4) средстава Фонда за науку Републике Србије; 5) средстава привредних друштава, удружења и других организација; 6) сопствених прихода научноистраживачких организација; 7) средстава домаћих фондова и задужбина и поклона правних и физичких лица; 8) средстава страних фондација, правних и физичких лица и донација; 9) других извора, под условом да се не угрожава аутономија и достојанство научноистраживачког рада.

Према члану 105. Закона финансирање научноистраживачке делатности састоји се из програма институционалног финансирања, других програма од општег интереса, пројектног финансирања у складу са законом којим се уређује рад Фонда за науку Републике Србије и финансирања из других извора; институционално финансирање може се обезбедити из: 1) средстава оснивача; 2) буџета Републике Србије; 3) буџета аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе.

Према члану 107. средства за финансирање научноистраживачке делатности из других извора обезбеђују се из: 1) средстава привредних друштава, удружења и других организација; 2) сопствених прихода научноистраживачких организација; 3) средстава домаћих фондова и задужбина и поклона правних и физичких лица; 4) средстава страних фондација, правних и физичких лица и донација; 5) средстава остварених учешћем у докторским и мастер студијама; 6) других извора, под условом да се не угрожава аутономија и достојанство научноистраживачког рада.

Сагласно члану 108. институционално финансирање акредитованих института, који су основани као установе, а чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, као и института чији је оснивач Српска академија наука и уметности обухвата: 1) средства за плате и друга примања истраживача у научним звањима; 2) средства за плате административно-техничког, стручног и помоћног особља; 3) средства за режијске трошкове; 4) средства за материјалне трошкове истраживања; 5) средства за набавку, одржавање, амортизацију и осигурање опреме; 6) средства за друге трошкове научноистраживачког рада. Средства за плате истраживача у истраживачким звањима обезбеђују се у складу са чланом 129. овог закона.

Сагласно члану 109. средства која институт оствари, изузев средстава која обезбеђује Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе чине сопствени приход тог института (пружање услуга трећим лицима, поклон, спонзорство, сопствена производња и други извори стицања средстава); средства из сопственог прихода користе се за унапређење делатности и подизање квалитета рада; сопственим приходом и имовином стеченом из сопствених прихода институт самостално располаже, у складу са законом и општим актом тог института. Институт општим актом утврђује, у складу са овим законом, расподелу сопствених прихода.

Министарство континуирано прикупља, прати и анализира податке о сопственим приходима института и њиховом трошењу, појединачно и укупно.

На основу члана 130. Закона Институт је имао обавезу да као институт који је уписан у Регистар научноистраживачких организација у складу са Законом о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”, бр. 110/05, 50/06 – исправка, 18/10 и 112/15) усагласи статут и друге опште акте са овим законом у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, то јест до 16. јула 2020. године.

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

Ревизија је отпочела 19. фебруара 2021. године доношењем закључка о спровођењу ревизије и траје до 30. новембра 2021. године. Ревизија се спроводи у седишту субјекта ревизије и у просторијама Државне ревизорске институције, на основу прикупљене документације и доказа.

У складу са ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима, са применљивим критеријумима.

Спровели смо адекватне ревизорске поступке да би добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са остваривањем и расподелом сопствених и других прихода и примања извршене у складу са законом и другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

На основу процене ризика утврђено је да је ради остваривања циљева ревизије потребно спровести ревизију правилности пословања којом ће бити обухваћене активности субјекта ревизије које се односе на остваривање и расподелу сопствених и других прихода и примања у периоду од 1. јануара 2019. до 31. децембра 2020. године, са посебним освртом на то да ли је остваривање и расподела сопствених прихода у оквиру комерцијализације резултата научног и истраживачког рада Института усклађено са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

5. Критеријуми

Прописи који су у ревизији коришћени као извор критеријума су:

Закон о јавним службама¹²

Закон о научноистраживачкој делатности¹³

Закон о науци и истраживањима¹⁴

Закон о буџетском систему¹⁵

Закон о буџету Републике Србије за 2019. годину¹⁶

Закон о буџету Републике Србије за 2020. годину¹⁷

Закон о рачуноводству¹⁸

Закон о рачуноводству¹⁹

Закон о раду²⁰

Закон о облигационим односима²¹.

¹² „Службени гласник РС”, бр. 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон, 83/2014 - др. закон

¹³ „Службени гласник РС”, бр. 110/05, 50/06 - исправка, 18/10, 112/15

¹⁴ „Службени гласник РС“ бр. 49/19

¹⁵ „Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – испр, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19

¹⁶ „Службени гласник РС“, бр. 95/18, 72/19

¹⁷ „Службени гласник РС“, бр. 84/19, 60/20 - др. пропис, 62/20 - др. закон, 65/20 - др. закон, 135/20

¹⁸ „Службени гласник РС“, бр. 62/13, 30/18 и 73/19 - др. закон

¹⁹ „Службени гласник РС“, бр. 73/19, 44/21 - др. закон

²⁰ „Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 - одлука УС, 113/17 и 95/18 - аутентично тумачење

²¹ „Службени лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – УСЈ, 57/89, „Службени лист СРЈ”, број 31/93, "Службени гласник РС", број 18/20

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа и интерних аката Института који уређују остваривање и расподелу сопствених и других прихода и примања;
- испитивање активности и одлука Института у вези са остваривањем и расподелом сопствених и других прихода и примања;
- интервјуисање одговорних особа Института.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са представницима Института како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 "Фундаментални принципи ревизије јавног сектора" ИССАИ 400 "Фундаментални принципи ревизије правилности пословања" и ИССАИ 4000 "Стандард за ревизију правилности пословања."

V ПРИЛОЗИ

Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија

Законом о буџетском систему је прописано да интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

- 1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава;
- 2) интерну ревизију код корисника јавних средстава и
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија - Централна јединица за хармонизацију.

Интерна контрола представља скуп политика и процедура које је руководство успоставило у циљу:

- економичног, ефикасног и ефективног остваривања циљева субјекта ревизије;
- поштовање екстерних правила;
- заштита имовине и података;
- спречавање и откривање преваре/криминалне радње и грешке;
- очување квалитета рачуноводствених евиденција и правовременог састављања поузданих финансијских извештаја и извештаја о учинку.

1.1. Финансијско управљање и контрола

Правилником који уређује заједничке критеријуме и стандарде за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору²² прописани су заједнички критеријуми и стандарди за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле код корисника јавних средстава. Овим правилником прописано је да систем финансијског управљања и контроле обухвата међусобно повезане елементе: контролно окружење; управљање ризицима; контролне активности; информисање и комуникацију и праћење и процену система. Финансијско управљање и контрола је систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководиоца корисника јавних средстава, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин, кроз: пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима; потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја; добро финансијско управљање; и заштиту средстава и података (информација).

Услед измењених услова рада и приоритета пословања за време трајања ванредног стања у 2020. години Институт није Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију доставио годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2019. годину. Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2020. годину достављен је 31. марта 2021. године, у року који је прописан Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору. Институт има руководиоца задуженог за финансијско управљање и контролу који је именован актом од 24. марта 2014. године, док радна група за увођење и развој система финансијског управљања и контроле није основана, јер је, према изјави руководиоца финансијског управљања и контроле, имплементација финансијског управљања и контроле обављена у оквиру процедура и процеса

²² Службени гласник РС“ бр. 99/11 и 106/13 – престао да важи 26. децембра 2019. године и „Службени гласник РС“, број 89/19 – на снази од 26. децембра 2019. године, осим члана 20. став 1. чија је примена одложена за 1. јануар 2021. године

који су већ функционисали у Институту односно кроз ИСО стандарде, те да је на тај начин задржан континуитет и позитивна искуства овог модела, који обухвата целокупну организациону структуру, а уз његово даље унапређење.

Одлуком Управног одбора Института од 4. децембра 2020. године образована је Комисија за ревизију, као одбор за праћење пословања и одређено да су њени задаци: да припрема, предлаже и проверава спровођење рачуноводствених политика и политика управљања ризицима; испитује примену рачуноводствених стандарда у припреми финансијских извештаја и оцењује садржину финансијских извештаја; испитује испуњеност услова рада за израду консолидованих финансијских извештаја Института; спроводи поступак избора екстерног ревизора; даје мишљење о предлогу уговора са ревизором и у случају потребе даје образложени предлог за отказ уговора са ревизором; врши надзор над поступком ревизије, укључујући и одређивање кључних питања која треба да буду предмет ревизије и проверу независности и објективности ревизора; обавља и друге послове из домена ревизије које јој повери Управни одбор. Посебном одлуком од 25. јануара 2021. године Управни одбор је именовao чланове Комисије за ревизију.

(1) Контролно окружење

Контролно окружење обухвата лични и професионални интегритет и етичке вредности руководства и свих запослених код корисника јавних средстава; руковођење и начин управљања; одређивање мисије и циљева; организациону структуру, успостављање поделе одговорности и овлашћења, хијерархију и јасна правила, обавезе и права и нивое извештавања; политике и праксу управљања људским ресурсима и компетентност запослених.

Према Закону о науци и истраживањима и Статуту Института, Институтом руководи директор који представља и заступа институт, организује и руководи радом института, стара се о законитости и одговоран је за законит рад института, извршава одлуке управног одбора института, стара се о спровођењу научноистраживачке делатности и о укупном раду института, одговоран је за финансијско-материјално пословање института, доноси акт о организацији и систематизацији радних места у институту и друге опште акте, у складу са законом и статутом института и одлучује о правима и обавезама запослених у институту, у складу са законом.

Директор је Статутом Института овлашћен да своја овлашћења за заступање и представљање пуномоћјем пренесе на друге запослене у Институту, односно на друга лица ради закључења одређених уговора, обављања других правних послова, као и ради заступања у поступку пред судским и другим органима.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова утврђена је унутрашња организација и систематизација послова радних места као скупа послова из делатности Института, као и начин и поступак заснивања радног односа у Институту.

Планом интегритета који је донет за период 2016. до 2019. година су по областима дефинисани ризични процеси и мере побољшања за управљање ризиком од корупције за сваки ризичан процес.

Институт је донео Кодекс понашања у научноистраживачком раду број 11-02/391 од 12. фебруара 2018. године који се односи на запослене истраживаче при обављању научноистраживачког рада којим је прописао принципе интегритета у научноистраживачком раду у циљу очувања достојанства професије, развијања и унапређења морално-етичких вредности, заштите вредности знања и уважавања и подизања свести о одговорности истраживача у научноистраживачком раду; Правилник о етици и личном интегритету број 11-2/3483 од 25. септембра 2019 године којим су утврђена општа правила понашања запослених, управљање сукобом интереса, примање поклона, а све са циљем заштите угледа Института,

поштовања комуникације запослених међу собом, са руководством и трећим лицима; Правилник о поступку унутрашњег узбуђивања број 13-2/3816 од 27. новембра 2015. године.

(2) Управљање ризицима

Према Правилнику о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, управљање ризицима обухвата идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати негативан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава, са задатком да пружи разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени. Ради вршења ових активности потребно је да руководилац корисника јавних средстава усвоји стратегију управљања ризиком и да се та стратегија ажурира сваке три године, као и у случају када се контролно окружење значајније измени. Контроле које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализиране и ажуриране најмање једном годишње.

Институт је донео Стратегију управљања ризицима број 13-2/1032 од 24. марта 2014. године којом је поставио оквир унутар којег свака унутрашња јединица уграђује и развија управљање ризицима прилагођено својим посебностима. Стратегијом је постављен циљ да се побољша ефикасност управљања ризицима на нивоу Института, интегрише управљање ризицима, угради управљање ризицима у процес планирања и доношење одлука као стандарда, осигура да се оквир за утврђивање, процену, поступање, праћење и извештавање о ризицима разуме на свим нивоима организације и осигура да управљање ризицима обухвати сва подручја ризика. Стратегијом је планирано да ће се остваривање циљева процењивати на годишњем нивоу, како би се осигурало да се на време препозна потреба за ревизијом стратегије и усклађеношћу са стандардима. Институт годишње врши анализу ризика и поступање са ризиком.

(3) Контролне активности

Контролне активности су писане политике и процедуре и њихова примена, успостављене да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева сведени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком. Њихова сврха је да се обезбеди законито и правилно пословање, економично, ефикасно и ефективно управљање приходима, расходима, имовином и обавезама. Оне се спроводе у целој организацији, на свим нивоима и функцијама од стране свих запослених, у складу са утврђеним пословним процесом и описом посла. Контролне активности су: процедуре за ауторизацију и одобравање; поделу дужности и пренос овлашћења, како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролне активности; систем дуплог потписа у коме ни једна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа руководиоца корисника јавних средстава и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица; правила за приступ средствима и информацијама; претходну проверу законитости коју спроводи овлашћено лице које одреди руководилац корисника јавних средстава; процедуре потпуног, исправног, тачног и благовременог књижења свих трансакција; извештавање и преглед активности - процену ефикасности и ефикасности трансакција; надгледање процедура; процедуре управљања људским ресурсима; правила документовања свих трансакција и послова везаних за активност корисника јавних средстава.

Институт је у највећем делу за пословне процесе припремио детаљне описе, укључујући и ток документације, обезбедио је да исто лице не обавља истовремено две или више дужности предлагања, одобравања, извршавања и евидентирања пословних промена.

Увидом у рачуне које Институт издаје за производе које продаје купцима утврдили смо да рачуни не садрже ни један податак на основу којег би се могло закључити на извршење којег уговора се односе и да због тога није могуће пратити њихово извршење.

(4) Информисање и комуникација

Информисање и комуникација обухватају: идентификовање, прикупљање и дистрибуцију, у одговарајућем облику и временском оквиру, поузданих и истинитих информација које омогућавају запосленима да преузму одговорности; ефективно комуницирање, хоризонтално и вертикално, на свим хијерархијским нивоима корисника јавних средстава; изградњу одговарајућег информационог система који омогућава да сви запослени имају јасне и прецизне директиве и инструкције о њиховој улози и одговорностима у вези са финансијским управљањем и контролом; коришћење документације и система тока документације који обухвата правила бележења, израде, померања, употребе и архивирања документације; документовање свих пословних процеса и трансакција ради израде одговарајућих ревизорских трагова за надгледање (надзор); успостављање ефективног, благовременог и поузданог система извештавања, укључујући нивое и рокове за извештавање, врсте извештаја који се подносе руководству и начин извештавања у случају откривања грешака, неправилности, погрешне употребе средстава и информација, превара или недозвољених радњи.

Институт информисање јавност путем интернет странице <https://nsseme.com/>.

Откривена неправилност:

Институт на интернет страници не објављује своје финансијске планове и финансијске извештаје што није у складу са чланом 8. став 3. Закона о буџетском систему којим је прописано да су сви корисници јавних средстава дужни да на својој интернет страници објављују финансијске планове за наредну годину, информатор о раду, као и завршне рачуне и финансијске извештаје.

Препорука број 1:

Препоручујемо одговорном лицу Института да на својој интернет страници редовно објављује финансијске планове за наредну годину и финансијске извештаје.

У Каталогу органа јавне власти у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја Институт наведено је да Институт није у обавези да израђује информатор са основним подацима о свом раду на основу члана 39. овог закона.

(5) Рачуноводствени систем

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама²³ уређена је организација рачуноводственог система, начин - вођење пословних књига, садржина књиговодствених исправа, рокови за достављање и књижење рачуноводствених исправа, чување пословних књига и књиговодствених исправа, интерне рачуноводствене контроле, обављање пописа имовине и обавеза, благајничко пословање, рачуноводствене политике, одређују лица одговорна за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, као и друга питања, којима се уређује спровођење рачуноводствене регулативе за које је Законом о рачуноводству прописано да се уређује општим актом.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Сектору за опште послове основана је Служба за економско-финансијске послове у оквиру које постоје два одсека: Одсек за финансије и одсек за рачуноводство. Одсек за рачуноводство, обезбеђује

²³ број 11-02/4312 од 6. децембра 2019. године

податке и информације о финансијском положају, успешности и променама финансијског положаја предузећа за екстерне и интерне кориснике. Одсек за финансије, као организациони део ове службе, обухвата контролу новчаног пословања и кредита, односе с пословним банкама, финансирање пословних функција, управљање потраживањима и обавезама, обрачун и плаћање пореза, доприноса, царина и других дажбина, обрачун и исплату зарада, накнада зарада, благајничко пословање, наплате и исплате преко текућих динарских и девизних рачуна.

Институт користи рачуноводствени програм за евидентирање пословних промена у главној књизи, обрачун зарада, основна средства, благајну и путне налоге, књигу купаца, књигу добављача, књигу залиха и друго.

У процени сложености информационог система Института, на основу попуњеног упитника, дошли смо до закључка да је ИТ систем Института средње сложен и да није потребно ангажовање и стручна помоћ ИТ ревизије.

(6) Праћење (надзор) и процена система

Праћење и процена система обухвата увођење система за надгледање финансијског управљања и контроле проценом адекватности његовог функционисања. Праћење и процена система се обавља текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом. Процена система финансијског управљања и контроле на Институту извршена је попуњавањем Упитника за само-оцењивање интерне контроле као саставног дела Годишњег извештаја о систему финансијског управљања и контрола за 2020. годину који је достављен Министарству финансија-Централној јединици за хармонизацију.

Систем праћења и извештавања руководству омогућава добијање редовних извештаја о функционисању система финансијског управљања и контроле.

1.2. Интерна ревизија

Прописи којима је регулисана ова област су: Закон о буџетском систему (члан 82) и Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору²⁴. Чланом 3. став 1. овог правилника прописани су начини успостављања интерне ревизије корисника јавних средстава: 1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава; 2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија; 3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија. Ставом 2. истог члана прописано је да изузетно, кад не постоје услови за организовање јединице за интерну ревизију из става 1. овог члана, послове јединице за интерну ревизију може да обавља и интерни ревизор запослен код корисника јавних средстава. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова систематизовано је радно место интерног ревизора који обавља следеће послове: контролише усклађеност пословања са законом, другим прописима и интерним актима, надзире спровођење рачуноводствених политика и финансијско извештавање, проверава спровођење политика управљања ризицима, вреднује интерне процесе и предлаже њихово унапређење, континуирано прати, проверава и унапређује систем рада и друго.

²⁴ "Службени гласник РС", бр. 99/11 и 106/13

Институт на дан 31. децембар 2020. године има запослено једно лице на пословима интерног ревизора. У 2020. години интерни ревизор је обавио две ревизије и то: ревизију употребе службених возила у којој је дао 13 препорука за отклањање уочених неправилности и ревизију службених путовања у којој је дао 12 препорука за отклањање уочених неправилности. У годишњем извештају о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије који је 19. марта 2021. године достављен Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, евиденцијски број 2-00081/21, наведено је да је од укупно 25 препорука пет спроведено, да 11 препорука којима је истекао рок за спровођење није спроведено и да није спроведено девет препорука којима није истекао рок за спровођење.

Прилог 2 – Остваривање и расподела сопствених и других прихода и примања у периоду од 1. јануара 2019. до 31. децембра 2020. године

Институт је у 2019. години остварио добитак пре опорезивања у износу од 2.632.899 динара као разлику укупних прихода у износу од 3.513.958.859 динара и укупних расхода у износу од 3.511.325.960 динара.

На нивоу укупних пословних и финансијских прихода и расхода Институт је остварио добитак, док је на нивоу осталих прихода и расхода остварио губитак, што је приказано у следећој табели:

Табела број 1 - Структура остварених прихода и исказаних расхода у 2019. години

у динарима

Врста прихода и расхода	Приходи	% учешћа у укупним приходима	Расходи	% учешћа у укупним расходима	Добитак / Губитак
Пословни	3.415.203.594	97,19	3.323.769.521	94,66	91.434.073
Финансијски	77.406.789	2,20	61.456.972	1,75	15.949.817
Остали	21.348.476	0,61	126.099.467	3,59	-104.750.991
УКУПНО	3.513.958.859	100,00	3.511.325.960	100,00	2.632.899

У 2020. години Институт је остварио добитак пре опорезивања у износу од 5.498.830 динара као разлику укупних прихода у износу 3.654.935.431 динара и укупних расхода у износу од 3.649.436.602 динара.

На нивоу укупних пословних и осталих прихода и расхода Институт је остварио добитак, док је на нивоу финансијских прихода и расхода остварио губитак.

Табела број 2 - Структура остварених прихода и исказаних расхода у 2020. години

у динарима

Врста прихода и расхода	Приходи	% учешћа у укупним приходима	Расходи	% учешћа у укупним расходима	Добитак / Губитак
Пословни	3.586.466.647	98,13	3.552.055.687	97,33	34.410.960
Финансијски	35.126.208	0,96	74.859.725	2,05	-39.733.518
Остали	33.342.576	0,91	22.521.189	0,62	10.821.387
УКУПНО	3.654.935.431	100,00	3.649.436.602	100,00	5.498.830

Чланом 109. ст. 1. до 4. Закона о науци и истраживањима прописано је да средства која институт оствари, изузев средстава која обезбеђује Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе чине сопствени приход тог института (пружање услуга трећим лицима, поклон, спонзорство, сопствена производња и други извори стицања средстава), да се ова средства користе за унапређење делатности и подизање квалитета рада, да овим средствима и имовином стеченом из сопствених прихода институт самостално располаже, у складу са законом и општим актом тог института и да институт општим актом утврђује, у складу са овим законом, расподелу сопствених прихода. Чланом 130. истог закона прописано је да ће Институт који су уписани у Регистар научноистраживачких организација у складу са Законом о научноистраживачкој делатности усагласити статут и друге опште акте са овим законом у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, а чланом 138. је прописано да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”. Закон о науци и истраживањима објављен је 8. јула 2019. године у „Службеном гласнику Републике Србије” број 49, а ступио је на снагу 16. јула 2019. године, па је сагласно члану 130. Закона рок за усаглашавање статута и других општих аката Института са овим законом истекао 16. јула 2020. године.

У поступку ревизије смо утврдили да Институт до дана издавања овог извештаја није донео општи акт којим се утврђује расподела сопствених прихода које остварује.

Откривена неправилност:

Институт није у року прописаном чланом 130. Закона о науци и истраживањима, односно у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, а ни до дана издавања овог извештаја, донео општи акт којим се утврђује расподела сопствених прихода које остварује, што није у складу са чланом 109. став 4. овог закона.

Препорука број 2:

Препоручујемо одговорном лицу Института да предузме активности ради доношења општег акта којим ће се, у складу са Законом о науци и истраживањима, утврдити расподела сопствених прихода, а надлежном органу Института да овај акт донесе.

1. Остваривање сопствених и других прихода и примања

1.1. Пословни приходи

Пословање и остваривање прихода Института уређено је Законом о привредним друштвима²⁵, Законом о семену²⁶, Законом о јавним службама, Законом о научноистраживачкој делатности, Законом о науци и истраживањима, Законом о признавању сорти пољопривредног биља²⁷.

Институт остварује приходе на основу продаје озимих култура, семена НС сорти и хибрида по ценама које утврђује Управни одбор.

Пословни приходи Института на дан 31. децембра 2019. износили су 3.415.203.594 динара. Највеће учешће у оствареним пословним приходима чине приходи од продаје производа и услуга који су у 2019. години остварени у износу од 2.900.115.730 динара.

Управни одбор Института је усвојио ценовнике за 2019. годину Одлуком број 11-12/3899-7 од 19. новембра 2018. године којом је утврђен Ценовник за продају семена НС сорти и хибрида на домаћем тржишту за 2019. годину; Одлуком број 11-12/3899-8 од 19. новембра 2018. године којом је утврђен Ценовник за продају семена НС сорти и хибрида на иностраном тржишту за 2019. годину; Одлуком број 11-12/2756-4 од 19. јула 2019. године којом је усвојен Ценовник за продају семена уљане репице и семена слачице на домаћем тржишту за 2019. годину; Одлуком број 11-12/3074-6 од 30. августа 2019. године којом је усвојен Ценовник озимих култура за јесењу сетву на домаћем тржишту за 2019. годину; Одлуком број 11-12/3541-1 од 30. септембра 2019. године којом је утврђен Ценовник за продају семена озимих биљних врста за јесен 2019. године на иностраном тржишту.

Пословни приходи Института на дан 31. децембра 2020. износили су 3.586.466.647 динара и већи су за 5% у односу на 2019. годину. Највеће учешће у оствареним пословним приходима чине приходи од продаје производа и услуга који су у 2020. години остварени у износу од 3.009.246.867 динара.

Управни одбор Института је усвојио ценовнике за 2020. годину Одлуком број 11-12/2177-5 од 20. августа 2020. године којом је усвојен Ценовник озимих култура за јесењу сетву на домаћем тржишту за 2020. годину; Одлуком број 11-12/4205-4 од 6. децембра 2019. године којом је утврђен Ценовник за продају семена НС сорти и хибрида на домаћем тржишту за 2020. годину; Одлуком број 11-12/4205-5 од 6. децембра 2019. године којом је утврђен Ценовник за продају семена НС сорти и хибрида на иностраном тржишту за 2020. годину.

Структура пословних прихода је приказана у следећој табели:

²⁵ „Службени гласник РС“, 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон, 5/15, 44/18, 95/18 и 91/19

²⁶ „Службени гласник РС“, број 45/05 и 7/10 – др. закон

²⁷ „Службени гласник РС“, број 30/10

Табела број 3 - Структура пословних прихода

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Приходи од продаје робе	186.163.199	216.801.381
Приходи од продаје производа и услуга	2.900.115.730	3.009.246.867
Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	322.113.503	358.886.430
Други пословни приходи	6.811.161	1.531.969
УКУПНО	3.415.203.594	3.586.466.647

1.1.1. Приходи од продаје робе

Институт је остварио приходе од продаје робе на домаћем тржишту и приходе од продаје робе на иностраном тржишту. Структура ових прихода је приказана у следећој табели:

Табела број 4 - Структура прихода од продаје робе

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	104.035.852	105.243.377
Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	82.127.348	111.558.004
УКУПНО	186.163.200	216.801.381

Приходи од продаје робе на домаћем тржишту у 2019. години остварени су у износу од 104.035.852 динара и односе се на приходе од продаје робе на велико у износу од 103.664.764 динара и приходе од продаје робе у малопродаји у износу од 371.088 динара.

У 2020. години приходи од продаје робе на домаћем тржишту остварени у износу од 105.243.377 динара односе се на приходе од продаје робе на велико у износу од 105.236.670 динара и приходе од продаје робе у малопродаји у износу од 6.708 динара.

Структура ових прихода је приказана у следећој табели:

Табела број 5 - Структура прихода од продаје робе на домаћем тржишту

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Приходи од продаје робе на велико у земљи:		
Приходи од продаје стрних жита	3.637.000	105.236.670
Приходи од продаје соје	99.835.382	
Приходи од продаје кукуруза	74.381	
Приходи од продаје поврћа	118.000	
УКУПНО Приходи од продаје робе на велико у земљи:	103.664.764	105.236.670
Приходи од продаје робе на мало у земљи (стрна жита, ђубрива, алати, бајтенске гарнитуре и друго)	371.088	6.708
УКУПНО	104.035.852	105.243.377

Приходи од продаје робе на иностраном тржишту у 2019. години остварени су у износу од 82.127.348 динара, а у 2020. години у износу од 111.558.004 динара и према пословној документацији Института највише се односе на продају стрних жита (пшенице).

1.1.2. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга остварени су обављањем редовних делатности и услуга којима се Институт бави. Основни производ Института чини семе. Институт је највећи део прихода остварио пласманом следећих врста семена: пшенице, јечма, кукуруза, сунцокрета, соје, шећерне репе, крмног биља, поврћа, улане репице, хмеља, сирка и лековитог биља. Структура ових прихода је приказана у следећој табели:

Табела број 6 - Структура остварених прихода од продаје производа и услуга

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Приходи од продаје производа и услуга повезаним правним лицима на домаћем тржишту – Пионир, ад	83.831.834	68.261.586
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1.471.637.786	1.620.873.967
Укупно приходи од продаје на домаћем тржишту	1.555.469.620	1.689.135.553
Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1.344.646.110	1.320.111.314
УКУПНО	2.900.115.730	3.009.246.867

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту у 2019. години остварени су у износу од 1.555.469.620 динара и чине их приходи од продаје производа кроз велепродају у износу од 1.422.207.301 динара, малопродају у износу 72.440.196 динара, приходи од ауторских доприноса у износу 6.767.232 динара, прихода од услуга на домаћем тржишту у износу од 47.075.701 динара, остали приходи од продаје на домаћем тржишту у износу од 6.557.472 динара и приходи од продаје отпада 421.717 динара. У 2020. години приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту остварени су у износу од 1.689.135.553 динара и чине их приходи од продаје производа кроз велепродају у износу од 1.491.188.294 динара, малопродају у износу 84.457.625 динара, приходи од ауторских доприноса у износу 3.752.343 динара, прихода од услуга на домаћем тржишту у износу од 51.369.540 динара, приходи од продаје отпада у износу од 143.618 динара и остали приходи од продаје на домаћем тржишту у износу од 58.224.134 динара. Структура ових прихода је приказана у следећој табели:

Табела број 7 - Структура прихода од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Продаја производа на домаћем тржишту: велепродаја и продаја PIONIR, ад	1.422.207.301	1.491.188.294
Продаја производа на домаћем тржишту - малопродаја	72.440.196	84.457.625
Приходи од ауторског доприноса	6.767.232	3.752.343
Приходи од услуга на домаћем тржишту	47.075.701	51.369.540
Остали приходи од продаје	6.557.472	58.224.134
Приходи од отпада	421.717	143.618
УКУПНО	1.555.469.619	1.689.135.553

Према подацима из прегледане документације утврдили смо да су у 2019. години купци у земљи остварили укупан промет у износу од 1.890.218.995 динара, а да су 63,88% овог промета, односно 1.207.593.436 динара остварили купци: „Купац 1“ - 506.245.332 динара, односно 26,78% промета, „Купац 2“ - 417.929.884 динара, односно 22,11% промета и „Купац 3“ - 283.418.220 динара, односно 14,99% промета.

У 2020. години купци у земљи остварили су укупан промет у износу од 2.004.314.422 динара, а 51,59% овог промета, односно 1.034.076.714 динара остварили купци: „Купац 1“ - 503.044.788 динара, односно 25,10% промета, „Купац 2“ - 305.255.558 динара, односно 15,23% промета и „Купац 3“ - 225.776.368 динара, односно 11,26% промета.

Уговарање и одобравање финансијског рабата

Увидом у ценовнике Института за 2019. годину које је усвојио Управни одбор утврдили смо да је Управни одбор у Ценовнику за продају семена уљане репице и семена слачице на домаћем тржишту за 2019. годину бр 11-12/2756-4 од 19. јула 2019. године утврдио висину количинског и финансијског рабата и услове под којима се ови рабати одобравају и да је у Ценовнику озимих култура за јесењу сетву на домаћем тржишту за 2019. годину бр 11-12/3074-6 од 30. августа 2019. године утврдио за бели лук „Босут“ висину дистрибутерског рабата и услове у погледу минималне количине за остваривање овог рабата и да је за стрна

жита и крмно биље утврдио цене за авансно плаћање, што у даљем тексту за потребе овог извештаја називамо „рабатна политика за 2019. годину коју је утврдио Управни одбор Института“.

Увидом у ценовнике Института за 2020. годину које је усвојио Управни одбор утврдили смо да је Управни одбор у Ценовнику озимих култура за јесењу сетву на домаћем тржишту за 2020. годину бр 11-12/2177-5 од 20. августа 2020. године утврдио за бели лук „Босут“ висину дистрибутерског рабата и услове у погледу минималне количине за остваривање овог рабата и да је за стрна жита и крмно биље утврдио цене за авансно плаћање, што у даљем тексту за потребе овог извештаја називамо „рабатна политика за 2020. годину коју је утврдио Управни одбор Института“.

На захтев да нам се достави акт којим су уређени услови под којима се купцима одобрава рабат и висина рабата, одговорно лице Института се изјаснило актом од 31. августа 2021. године да акт о рабатима у Институту за ратарство и повртарство не постоји, да се рабати који се одобравају купцима дефинишу у уговорима о продаји, да уговор о продаји потписује одговорно лице Института, да одлуку о висини рабата доноси одговорно лице Института и да се висина рабата одређује на основу рокова плаћања, висине промета и одрицања од поврата, а актом од 27. септембра 2021. године да је рабат одобран по процени директора Института на предлог комерцијалне службе.

Увидом у Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2019. години који је са „Купцем 1“ дана 13. децембра 2018. године закључио директор Института, утврдили смо да је чланом 10. Уговора купцу одобрен рабат на количину семена, за одрицање од повраћаја семена, за уплату до 31. децембра 2018. године и за уплату до 31. марта 2019. године, а увидом у Анекс овог уговора који је са купцем 28. јуна 2019. године закључио помоћник директора Института за комерцијалне послове без пуномоћја директора Института, утврдили смо да је у целости измењен члан 10. Уговора тако што се Институт обавезао да ће купцу одобрити, приликом фактурисања, кумулативни рабат у већем проценту.

Увидом у Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2019. години који је са „Купцем 2“ дана 4. јануара 2019. године закључио директор Института утврдили смо да је чланом 10. Уговора купцу одобрен рабат на количину семена и за термине плаћања.

Увидом у Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2019. години који је са „Купцем 3“ дана 14. марта 2019. године закључио помоћник директора Института за комерцијалне послове без пуномоћја директора Института утврдили смо да је чланом 10. Уговора купцу одобрен кумулативни рабат на основу количине, динамике плаћања и одрицања од поврата.

Увидом у Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2020. години који је са „Купцем 1“ дана 28. јануара 2020. године закључио помоћник директора Института за комерцијалне послове без пуномоћја директора Института утврдили смо да је чланом 9. Уговора купцу одобрен кумулативни рабат на основу количине, права на поврат семена и авансног плаћања.

Увидом у Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2020. години који је са „Купцем 1“ дана 24. јуна 2020. године закључио директор Института утврдили смо да је чланом 10. Уговора купцу одобрен рабат. Анекс 1 овог уговора од 2. септембра 2019. године са купцем је закључио помоћник директора Института за комерцијалне послове без пуномоћја директора Института.

Увидом у Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2020. години који је са „Купцем 2“ дана 15. новембра 2019. године закључио директор Института утврдили смо да је чланом 10. Уговора купцу одобрен кумулативни рабат на количине, време и начин плаћања. Увидом у Анекс 1 овог уговора од 20. јануара 2020. године који је са купцем закључио помоћник директора Института за комерцијалне послове без пуномоћја директора Института

утврдили смо да је измењен члан 14. став 1. Уговора тако да је уговорено да ће у случају поремећаја на тржишту и смањења продаје сертификованог семена на територији Републике Србије односно смањења сетве сертификованог семена испод 35% у 2020. години купац и продавац накнадно дефинисати износ додатног рабата у нето вредности на непродату количину семена на коју купац нема право поврата. Увидом у Анекс 2 од 1. септембра 2020. године који је са купцем закључио помоћник директора Института за комерцијалне послове без пуномоћја директора Института утврдили смо да су Институт и купац утврдили да је нето износ одобрења на основу додатног рабата 25.306.480 динара без ПДВ.

Увидом у Уговор о купопродаји НС семена соје и сунцокрета за сетву у 2020. години који је са „Купцем 3“ дана 10. марта 2019. године закључио помоћник директора Института за комерцијалне послове без пуномоћја директора Института утврдили смо да је чланом 10. Уговора купцу одобрен рабат за семе соје и за семе сунцокрета. Анекс овог уговора од 27. маја 2020. године са купцем је закључио помоћник директора Института за комерцијалне послове без пуномоћја директора Института

Увидом у Уговор о купопродаји меркантилне нон гмо соје који је са „Купцем 4“ дана 22. априла 2020. године закључио помоћник директора Института за комерцијалне послове без пуномоћја директора Института и Анекс овог уговора који је 6. фебруара 2021. године са купцем закључио помоћник директора Института за комерцијалне послове по пуномоћју директора Института, утврдили смо да је чланом 3. Анекса купцу одобрен рабат за уредно извршење плаћања.

Откривена неправилност:

Директор Института и помоћник директора Института за комерцијалне послове су, у 2019. и 2020. години, са купцима производа Института уговорили и одобрили им најмање 847.571.856 динара на име финансијског рабата који није био утврђен рабатним политикама за 2019. и 2020. годину које је утврдио Управни одбор Института, тако што је:

- у 2019. години:

- 1) „Купцу 1“ одобрен износ од 309.376.368 динара на име рабата за испоручено семе НС хибрида кукуруза у количини од 183.301 сетвене јединице вредности 721.164.920 динара;
- 2) „Купцу 2“ одобрен износ од 60.943.196 динара на име рабата за испоручено семе НС сорти соје у количини од 2.881.475 кг вредности 259.332.750 динара;
- 3) „Купцу 3“ одобрен износ од 2.686.770 динара на име рабата за испоручено семе НС хибрида сунцокрета у количини од 963 сетвене јединице вредности 8.667.000 динара;

- у 2020. години:

- 1) „Купцу 1“ одобрен износ од 27.758.700 динара на име рабата за испоручено семе НС хибрида сунцокрета у количини од 6.854 сетвене јединице вредности 61.686.000 динара;
- 2) „Купцу 1“ одобрен износ од 315.964.488 динара на име рабата за испоручено семе НС хибрида кукуруза у количини од 189.072 сетвене јединице вредности 752.296.400 динара
- 3) „Купцу 2“ одобрен износ од 83.939.189 динара на име рабата за испоручено семе НС сорти соје у количини од 4.000.150 кг вредности 322.843.036 динара и додатни рабат у износу од 25.306.480 динара;
- 4) „Купцу 3“ одобрен износ од 18.596.665 динара на име рабата за семе соје испоручено у количини од 1.106.950 кг и за семе сунцокрета испоручено у количини од 200 сетвених јединица, укупне вредности 91.362.317 динара

5) „Купцу 4“ одобрен износ од 3.000.000 динара на име рабата за испоручену меркантилну нон гмо соју у количини од 1.500.000 кг вредности 60.000.000 динара;

што није у складу са чланом 61. став 1. тачка 2) Закона о науци и истраживањима којим је прописано да Управни одбор одлучује о пословању института, чланом 63. став 1. тачка 4) истог закона којим је прописано да директор института извршава одлуке управног одбора

института и чланом 10. став 3. Статута Института којим је прописано да је директор Института овлашћен да у име Института закључује уговоре и обавља друге правне послове у складу са законом, овим статутом, општим актима и одлукама Управног одбора.

Препорука број 3:

Препоручујемо директору Института да послове из своје надлежности обавља у складу са законом, Статутом и општим актима Института и одлукама Управног одбора Института.

Откривена неправилност:

Лице које је обављало дужност помоћника директора Института за комерцијалне послове, закључило је без пуномоћја директора Института у писаном облику:

1) Анекс уговора од 28. јуна 2019. године који се односи на Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2019. години закључен 13. децембра 2018. године са „Купцем 1“;

2) Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2019. години закључен 14. марта 2019. године са „Купцем 3“;

3) Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2020. години закључен 28. јануара 2020. године са „Купцем 1“;

4) Анекс уговора од 2. септембра 2019. године који се односи на Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2020. години закључен 24. јуна 2019. године са „Купцем 1“;

5) Анекс 1 уговора од 20. јануара 2020. године који се односе на Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2020. години закључен 15. новембра 2019. године са „Купцем 2“;

6) Анекс 2 од 1. септембра 2020. године који се односи на Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2020. години закључен 15. новембра 2019. године са „Купцем 2“;

7) Уговор о купопродаји НС семена соје и сунцокрета за сетву у 2020. години закључен 10. марта 2020. године са „Купцем 3“;

8) Анекс од 27. маја 2020. године који се односи на Уговор о купопродаји НС семена соје и сунцокрета за сетву у 2020. години закључен 10. марта 2020. године са „Купцем 3“ и

9) Уговор о купопродаји закључен 22. априла 2020. године са „Купцем 4“, што није у складу са Статутом²⁸ Института којим је прописано да директор Института може пуномоћјем у писаном облику пренети своја овлашћења за заступање и представљање на друге запослене у Институту, односно на друга лица, ради закључења одређених уговора, обављања других правних послова, као и ради заступања у поступку пред судским и другим органима у складу са законом и овим статутом.

Препорука број 4:

Препоручујемо директору Института да успостави контролне активности које ће спречити неовлашћено закључивање уговора.

Извршавање уговора

На основу члана 15. став 1. Закона о облигационим односима којим је прописано да у заснивању двостраних уговора стране полазе од начела једнаке вредности узајамних давања, члана 18. истог закона којим је прописано да је страна у облигационом односу дужна да у извршавању своје обавезе поступа са пажњом која се у правном промету захтева у

²⁸ Члан 10. Статута Института за ратарство и повртарство – пречишћен текст, број 13-02/524 од 10. фебруара 2017. године; Члан 10. Статута Института за ратарство и повртарство – пречишћен текст, број 11-0/623 од 25. фебруара 2019. године; Члан 11. Статута Института за ратарство и повртарство „Институт од националног значаја за Републику Србију, број 11-02/1590 од 10. јуна 2020. године

одговарајућој врсти облигационих односа (пажња доброг привредника, односно пажња доброг домаћина)(став 1) и да је страна у облигационом односу дужна да у извршавању обавезе из своје професионалне делатности поступа с повећаном пажњом, према правилима струке и обичајима (пажња доброг стручњака)(став 2) и члана 22. овог закона којим је прописано да правна лица у заснивању облигационог односа поступају у складу са својим општим актима (став 1) и да уговор који је закључен или друга правна радња која је предузета супротно тим актима остаје на снази, осим ако је за то друга страна знала или морала знати или ако је овим законом друкчије одређено (став 2), анализирали смо извршење уговора о купопродаји производа које је Институт закључио са купцима и поред тога што су директор Института и помоћник директора Института за комерцијалне послове са купцима производа Института уговарали и одобравали им финансијски рабат који није био утврђен рабатним политикама за 2019. и 2020. годину које је утврдио Управни одбор Института и уочили следеће неправилности:

1) Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2019. години закључен 13. децембра 2018. године са „Купцем 1“

Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2019. години Институт је са „Купцем 1“ закључио 13. децембра 2018. године.

Чланом 5. став 1. и чланом 6. уговорена је купопродаја семена хибрида кукуруза које је разврстано у три ценовне групе, у укупној количини од 102.700 сетвене јединице, по укупној цени од 245.106.000 динара без ПДВ са припадајућим рабатима. Купац се обавезао чланом 5. став 2. да уговорену количину семена преузме најкасније до 15. марта 2019. године. Чланом 9. купац се обавезао да плаћање семена изврши у износима и роковима: 177.572.250 динара до 31. децембра 2018. године и 67.533.750 динара до 31. марта 2019. године. Чланом 10. Уговора констатовано је да је у цене исказане у члану 6. укључен рабат: на количину семена, за одрицање од повраћаја семена, за уплату до 31. децембра 2018. године и за уплату до 31. марта 2019. године. Чланом 13 став 1. уговорено је да купац нема право на поврат семена, а ставом 2. истог члана да купац до 30. јуна 2018. године може у магацин продавца, о свом трошку вратити на препакивање и преатестирање за нову продајну сезону, непродато семе, које је власништво купца. Чланом 17. уговорено је да овај уговор ступа на снагу одмах након потписивања од стране обе уговорне стране.

Институт је са купцем 28. јуна 2019. године закључио Анекс уговора. Овим анексом у целости је измењен члан 10. Уговора тако да се измењеним чланом Институт обавезао да ће купцу на цене из члана 6. Уговора одобрити, приликом фактурисања, кумулативни рабат у већем проценту, а за активности на поспешивању продаје семена кукуруза му је одобрио 5.809 сетвених јединица семена кукуруза НС 640. Такође, у целости је измењен став 1. члана 13. тако што је Институт купцу одобрио поврат семена у количини од 35.071 сетвених јединица.

У поступку ревизије смо утврдили да је по Ценовнику за продају семена НС сорти и хибрида на домаћем тржишту за 2019. годину (у даљем тексту: Ценовник за 2019. годину), који се примењивао у време закључења овог уговора, veleпродајна цена једне сетвене јединице од 25.000 зрна хибрида кукуруза I ценовне групе била 4.300 динара, цена једне сетвене јединице хибрида кукуруза II ценовне групе 3.900 динара и цена једне сетвене јединице хибрида кукуруза III ценовне групе 3.500 динара.

Увидом у отпремнице утврдили смо да је Институт испоручио купцу семе НС хибрида кукуруза у периоду од 9. јануара до 15. марта 2019. године у количини од 111.362 сетвене јединице и да је купац тако испунио своју обавезу из члана 5. став 2. Уговора.

Увидом у изводе рачуна Института утврдили смо да је купац извршио обавезу из члана 9. Уговора у погледу плаћања уговорене купопродајне цене тако што је Институту 28.

децембра 2018. године уплатио износ од 165.000.000 динара, 28. фебруара 2019. године износ од 50.000.000 динара и 29. марта 2019. године износ од 50.000.000 динара. Према изјашњењу одговорног лица од 5. октобра 2021. године Институт је на дан 28. децембра 2018. године купцу дуговао износ од 12.572.570 динара у шта смо се уверили увидом у изводе отворених ставки на дан 27. децембра 2018. године.

Увидом у рачуне које је Институт издао купцу за испоручено семе утврдили смо да је Институт одобравао купцу попуст у одређеном проценту на цене из Ценовника за 2019. годину, који је већи од процената рабата обрачунатих каскадном методом који су уговорени чланом 10. Уговора. Да је Институт применио уговорени рабат и обрачунао га каскадном методом купцу би, за преузету уговорену количину семена од 102.700 сетвених јединица, требало одобрити рабат у износу од 155.944.000 динара. Због обрачуна кумулативног рабата у већем проценту уместо рабата уговорених чланом 10. Уговора обрачунатих каскадном методом, купцу је одобрено 172.047.067 динара, односно више за 16.103.067 динара.

Анекс овог уговора Институт је са купцем закључио 28. јуна 2019. године иако су 31. марта 2019. године истекли сви рокови за испуњење обавеза из Уговора. Овим анексом је у целости измењен члан 10. Уговора тако да се Институт обавезао да купцу на цене из члана 6. Уговора одобри, приликом фактурисања, кумулативни рабат у већем проценту и да му за активности на поспешивању продаје семена кукуруза одобри 5.809 сетвених јединица семена кукуруза НС 640. Актом од 27. септембра 2021. године одговорно лице Института је изјавило да је у току децембра 2018. године постало јасно да ће други дистрибутер НС семена кукуруза одустати од дистрибуције, што је претило да угрози дистрибуцију овог купца као дистрибутера, који је под претњом једностраног раскида уговора тражио даље уступке, те да је овај анекс уговора практично формализација услова које је Институт током продајне сезоне био принуђен да да дистрибутеру.

Увидом у све отпремнице и рачуне који се односе на испоруку хибрида кукуруза овом купцу до 10. јуна 2019. године на којима је исказан попуст на цену у одређеном проценту утврдили смо да је Институт, након истека Уговора о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2019. години од 13. децембра 2018. године, испоручио купцу количину од још 80.601 сетвене јединице семена хибрида кукуруза за коју му је одобрио рабат у износу од 137.329.301 динара, а да није уговорио које обавезе купац мора испунити да би му ово смањење цене било одобрено.

Табела број 8 - Одобрени рабат и попуст на испоручене хибриде кукуруза за сетву у 2019. години

у динарима

Количина испоручених хибрида кукуруза у 2019. години на коју је фактурисан рабат од 42,9%	Количина испоручених хибрида кукуруза по Уговору	Количина испоручених хибрида кукуруза по истеку Уговора	Цена по ценовнику испоручених производа из колоне "1"	Уговорени рабат за производа из колоне "2"	Одобрени рабат за производа из колоне "2"	Одобрени попушта за производе из колоне "3"
1	2	3 (1-2)	4	5	6	7
183.301	102.700	80.601	721.164.920	155.944.000	172.047.067	137.329.301

2) Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2019. години закључен 4. јануара 2019. године са „Купцем 2“

Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2019. години Институт је са „Купцем 2“ закључио 4. јануара 2019. године. Чланом 5. уговорена је купопродаја 6.000.000 кг семена сорти соје по цени од 90,00 динара без ПДВ/кг, а купац се обавезао да уговорену количину семена преузме најкасније 1. априла 2019. године. Чланом 9. купац се обавезао да плаћање семена изврши у износима: 275.400.000 динара најкасније 15. јануара 2019. године, 68.850.000 динара најкасније 31. маја 2019. године и 68.850.000 динара најкасније 31. октобра

2019. године. Чланом 6. уговорено је да ће тачне количине семена соје по сортама као и темпо испоруке бити регулисани анексом овог уговора који ће бити потписан најкасније 15. јануара 2019. године. Чланом 10. Уговора констатовано је да је у цене исказане у члану 9. укључен рабат на количину семена и за термине плаћања. Чланом 14. став 1. уговорено је да купац има право на поврат до 20% семена (1.200.000 кг), а ставом 2. да се купац обавезује да преостало непродато семе купи од продавца по берзанској цени меркантилне соје увећаној за 20 евра по тони по средњем курсу НБС на дан плаћања. Ставом 3. истог члана уговорено је да непродато семе купац мора вратити продавцу најкасније до 30. јуна 2018. године. Чланом 18. уговорено је да овај уговор ступа на снагу одмах након потписивања од стране обе уговорне стране.

У поступку ревизије смо утврдили да је по Ценовнику за 2019. годину, који се примењивао у време закључења овог уговора veleпродајна цена семена соје била 90,00 динара/кг.

Увидом у отпремнице утврдили смо да је Институт испоручио купцу семе НС сорти соје у периоду од 12. фебруара до 12. марта 2019. године у количини од 4.814.400 кг, да је 7. јуна 2019. године извршио поврат семена у количини од 1.932.925 кг и да је тако купац по овом уговору преузео семе у количини од 2.881.475 кг. Ова количина преузетог семена је мања од уговорене количине од 6.000.000 кг, а и од количине од 4.800.000 кг што је уговорена количина умањена за уговорени поврат, тако да по основу количине семена купац није остварио право на уговорени рабат.

Увидом у изводе рачуна Института утврдили смо да је купац извршио обавезу из члана 9. Уговора у погледу плаћања дела уговорене купопродајне цене у износу од 275.400.000 динара тако што је Институту 15. јануара 2019. године уплатио износ од 302.940.000 динара, а преостали део купопродајне цене у износу од 110.160.000 динара није платио у уговореном року, већ 10. септембра 2019. године. Купац је испунио услов за рабат за термине плаћања за преузету количину семена од 2.881.475 кг.

Анекс чије је закључење било уговорено чланом 6. Уговора према изјашњењу одговорног лица од 5. октобра 2021. године није закључен, а семе соје је стављено на располагање купцу власничким листовима на основу расположивости семена по сортама и оперативних договора са купцем.

Увидом у рачуне утврдили смо да Институт за испоручено семе у рачунима није исказао рабат који је уговорен, већ је цену испорученог семена обрачунавао по јединичној цени из Ценовника за 2019. годину умањеној за уговорени рабат обрачунат каскадном методом и то као да је купац испунио оба услова за одобрење рабата за количину семена и за термине плаћања, због чега је купцу одобрио износ од 60.943.196 динара. Како је купац испунио услов да му се одобри само рабат за термине плаћања, а не и на количину, Институт је купцу одобрио више 35.009.921 динара.

Табела број 9 – Одобрени рабат

у динарима

Количина преузетог семена	Цена по којој је семе фактурисано	Фактурисана цена преузетог семена	Цена из Ценовника умањена за 10% за термине плаћања	Укупна цена за преузето семе коју је требало фактурисати	Разлика
1	2	3 (1*2)	4	5 (1*4)	6 (5-3)
2.881.475	68,85	198.389.554	81,00	233.399.475	35.009.921

3) Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2019. години закључен 14. марта 2019. године са „Купцем 3“

Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2019. години Институт је са „Купцем 3“ закључио 14. марта 2019. године. Чланом 5. став 1. уговорена је купопродаја

семена хибрида сунцокрета у укупној количини од 1.000 сетвених јединица, по цени од 9.000,00 динара без ПДВ по сетвеној јединици која је уговорена чланом 6. Уговора. Чланом 9. купац се обавезао да плаћање семена изврши у износу од 6.210.000 динара у року до 31. марта 2019. године. Чланом 10. Уговора на цену исказану у члану 6. Уговора Институт је купцу одобрио кумулативни рабат на основу количине, динамике плаћања и одрицања од поврата. Чланом 5. став 2. купац се обавезао да преузме од Института уговорену количину семена најкасније до 1. маја 2019. године. Чланом 13. став 1. уговорено је да купац нема право на поврат семена, а ставом 2. истог члана да купац до 30. јула 2018. године може у магацин продавца, о свом трошку вратити на препакивање и преатестирање за нову продајну сезону, непродато семе које је власништво купца. Чланом 17. уговорено је да овај уговор ступа на снагу одмах након потписивања од стране обе уговорне стране.

У поступку ревизије смо утврдили да је по Ценовнику за 2019. годину, који се примењивао у време закључења овог уговора veleпродајна цена семена сунцокрета 9.000,00 динара за сетвену јединицу од 70.000 зрна, а за конзумне хибриде 9.000,00 динара за сетвену јединицу од 50.000 зрна.

Увидом у отпремнице утврдили смо да је Институт испоручио купцу семе НС хибрида сунцокрета у периоду од 14. марта до 16. априла 2019. у количини од 963 сетвене јединице и да купац није испунио своју обавезу из члана 5. Уговора да купи 1.000 сетвених јединица хибрида сунцокрета и да ову количину семена преузме од Института најкасније до 1. маја 2019. године, као и да није испунио услов да му се одобри рабат уговорен чланом 10. Уговора.

Увидом у Картицу купца за 2019. и 2020. годину утврдили смо да је купац плаћање купопродајне цене извршио тако што је са Институтом извршио компензацију међусобних новчаних потраживања 31. децембра 2019. године у износу од 3.564.000 динара са ПДВ, 3. новембра 2020. године у износу од 1.818.795 динара са ПДВ и 31. децембра 2020. године у износу од 1.351.958 динара са ПДВ, и да на овај начин није испунио ни обавезу из члана 9. Уговора да плаћање укупне купопродајне цене семена изврши до 31. марта 2019. године, као и да по основу динамике плаћања није испунио услов да му се одобри рабат уговорен чланом 10. Уговора.

И поред тога што купац није испунио услов у погледу количине и динамике плаћања Институт му је на цену преузете количине од 963 сетвене јединице семена НС хибрида сунцокрета одобрио 2.686.770 динара на име рабата.

4) Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2020. години закључен 28. јануара 2020. године са „Купцем 1“

Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2020. години Институт је закључио 28. јануара 2020. године са „Купцем 1“. Чланом 5. став 1. уговорена је купопродаја семена хибрида сунцокрета у количини од 7.500 сетвених јединица, по цени од 9.000,00 динара без ПДВ по сетвеној јединици која је уговорена чланом 6. Уговора. Чланом 10. купац се обавезао да плаћање семена изврши у износима: 16.335.000 динара са ПДВ до 25. фебруара 2020. године, 8.167.500 динара са ПДВ до 25. марта 2020. године, 8.167.500 динара са ПДВ до 25. априла 2020. године и 8.167.500 динара са ПДВ до 25. маја 2020. године. Чланом 9. Уговора на цену исказану у члану 6. Уговора Институт је купцу одобрио кумулативни рабат на основу количине, права на поврат семена и авансног плаћања. Чланом 5. став 2. купац се обавезао да преузме од Института уговорену количину семена најкасније до 1. јуна 2020. године. Чланом 13. став 1. уговорено је да купац има право на поврат до 10% семена до 30. јула 2020. године, а ставом 2. истог члана да купац до 30. јула 2020. године може у магацин продавца, о свом трошку вратити на препакивање и преатестирање за нову продајну сезону, непродато семе које је власништво купца. Чланом 17. уговорено је да овај уговор ступа на снагу одмах након

потписивања од стране обе уговорне стране.

У поступку ревизије смо утврдили да је по Ценовнику за продају семена НС сорти и хибрида на домаћем тржишту за 2020. годину (у даљем тексту: Ценовник за 2020. годину), који се примењивао у време закључења овог уговора, велепродајна цена семена сунцокрета 9.000,00 динара за сетвену јединицу од 70.000 зрна, а за конзумне хибриде 9.000,00 динара за сетвену јединицу од 50.000 зрна.

У поступку ревизије смо утврдили да је укупна цена за уговорену количину семена 40.837.500 динара са ПДВ, односно 37.125.000 динара без ПДВ.

Увидом у отпремнице и картицу испорука за овог купца за 2020. годину утврдили смо да је Институт испоручио купцу семе НС хибрида сунцокрета у уговореној количини семена од 7.500 сетвених јединица у периоду од 3. до 21. фебруара 2020. године и да је купац тако испунио своју обавезу из члана 5. став 2. Уговора. Након извршеног поврата по праву купца из закљученог уговора количина преузетог семена је 6.854 сетвене јединице.

Увидом у изводе рачуна Института утврдили смо да је купац 21. априла 2020. године платио Институту износ од 10.890.000 динара и да су 21. априла 2020. године између Института и купца извршене компензације међусобних новчаних потраживања, те да купац није извршио обавезу из члана 10. Уговора у погледу плаћања уговорене купопродајне цене јер износ од 16.335.000 динара са ПДВ није платио до 25. фебруара 2020. године и износ од 8.167.500 динара са ПДВ није платио до 25. марта 2020. године, тако да није испунио услов за одобрење уговореног кумулативног рабата на основу количине, права на поврат семена и авансног плаћања.

И поред тога што купац није испунио услов у погледу авансног плаћања Институт му је на цену преузете количине од 6.854 сетвених јединица семена НС хибрида сунцокрета одобрио 27.758.700 динара на име кумулативног рабата.

5) Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2020. години закључен 24. јуна 2019. године са „Купцем 1“

Уговором о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2020. години Институт је закључио 24. јуна 2019. године са „Купцем 1“. Чланом 5. став 1. уговорена је купопродаја семена у укупној количини од 255.000 сетвених јединица. Чланом 5. став 2. купац се обавезао да преузме уговорену количину семена најкасније до 1. јуна 2020. године. Чланом 6. хибриди кукуруза су разврстани у три ценовне групе, прва ценовна група – 4.300 динара без ПДВ, друга ценовна група – 3.900 динара без ПДВ и трећа ценовна група – 3.500 динара без ПДВ. Чланом 9. је уговорено плаћање по овом уговору у деловима и то 200.000.000 динара до 20. децембра 2019. године, 45.000.000 динара до 20. фебруара 2020. године, 45.000.000 динара до 20. марта 2020. године, 45.000.000 динара до 20. априла 2020. године, 45.000.000 динара до 20. маја 2020. године, 45.000.000 динара до 20. јуна 2020. године и „остатак дуга“ до 20. јула 2020. године. Чланом 10. Уговора на цене исказане у члану 6. Институт је одобрио купцу рабат у одређеном проценту, а за активности поспешивања продаје одобрио му је гратис од 13.800 сетвених јединица хибрида кукуруза НС 640. Чланом 13. став 1. уговорено је право купца да врати непродато семе у максималној количини до 20% од количине уговорене чланом 5. Уговора. Ставом 2. и 3. истог члана уговорено је да купац до 30. јула 2018. године може у магацин Института вратити на препакивање и преатестирање за нову продајну сезону непродато семе које је власништво купца о трошку Института. Чланом 19. уговорено је да уговор ступа на снагу одмах након потписивања од стране обе уговорне стране.

Анексом који је Институт закључио са купцем 2. септембра 2019. године потврђен је уговорени рабат, а поред тога уговорено је да се сразмерно укупно продатим количинама семена купцу одобрава робни рабат од минимално 11.000 сетвених јединица хибрида НС 640.

У поступку ревизије смо утврдили да је по Ценовнику за 2020. годину, који се примењивао у време закључења овог уговора, основна цена једне сетвене јединице од 25.000 зрна хибрида кукуруза I ценовне групе била 4.300 динара, II ценовне групе 3.900 динара и III ценовне групе 3.500 динара.

У поступку ревизије утврдили смо да је Институт овом купцу чланом 10. закљученог уговора умањио цене уговорених хибрида кукуруза утврђене Ценовником за 2020. годину за уговорени проценат, назвавши ово смањење рабато, иако оно нема природу рабата, јер није уговорено које обавезе купац мора испунити да би му рабат био одобрен и чијим испуњењем би се постигло да узајамна давања уговорних страна имају исту вредност.

С обзиром да у моменту закључења Уговора није било одређено колико којег хибрида се продаје и колика је укупна купопродајна цена уговорених хибрида, што се није могло утврдити ни на основу укупне уговорене количине од 255.000 сетвених јединица хибрида који су разврстани у три ценовне групе, а чланом 7. је уговорено да Институт испоручује купцу семе НС хибрида кукуруза сукцесивно на основу писмене диспозиције за сваку појединачну испоруку, у овом извештају саопштавамо податке које је доставио Институт: да је по овом уговору испоручио купцу семе НС хибрида кукуруза у количини од 189.072 сетвене јединице укупне вредности 752.296.400 динара; да је плаћање купопродајне цене купац извршио уплатом износа од 312.706.019 динара у периоду од 20. децембра 2019. до 26. маја 2020. године и износа од 33.957.185 динара компензацијама у периоду од 9. марта до 1. јуна 2020. године и да је купцу одобрио попуст на цену за испоручену количину хибрида кукуруза у износу од 315.964.488 динара.

б) Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2020. години закључен 15. новембра 2019. године са „Купцем 2“

Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2020. години Институт је са „Купцем 2“ закључио 15. новембра 2019. године. Чланом 5. став 1. уговорена је купопродаја 4.000.000 кг семена сорти соје по основној цени од 80,91 динара без ПДВ/кг, а ставом 2. купац се обавезао да уговорену количину семена преузме најкасније 1. јуна 2020. године. Чланом 9. купац се обавезао да плаћање семена изврши у износима: 107.520.000 динара 15. новембра 2019. године и 131.970.909 динара 15. јануара 2020. године и да ће новембарски део плаћања извршити у меркантилној соји у количини од 3.000.000 кг у Дунав соја квалитету по цени од 35,84 динара без ПДВ/кг. Чланом 6. уговорено је да ће тачне количине семена соје по сортама као и темпо испоруке бити регулисани анексом овог уговора који ће бити потписан најкасније 1. фебруара 2020. године. Чланом 10. Уговора констатовано је да је у цене исказане у члану 9. укључен кумулативни рабат на количине, време и начин плаћања. Чланом 14. став 1. уговорено је да купац може да врати продавцу непродато семе у максималној количини од 1.000.000 кг. Истим ставом купац обавезује да враћено семе купи од продавца по берзанској цени меркантилне соје увећаној за 10 евра по тони по средњем курсу НБС на дан плаћања. Ставом 2. истог члана уговорено је да непродато семе купац мора вратити продавцу најкасније до 30. јуна 2020. године. Чланом 18. уговорено је да овај уговор ступа на снагу одмах након потписивања од стране обе уговорне стране.

Анекс 1 наведеног уговора Институт је са купцем закључио 20. јануара 2020. године. Овим анексом је измењен став 1. члана 14. Уговора тако да купац може да врати продавцу непродато семе у максималној количини до 800.000 кг и да се купац обавезује да враћено семе купи од продавца по берзанској цени меркантилне соје увећаној за 10 евра по тони по средњем курсу НБС на дан плаћања. Овим анексом у члану 14. додат је став 3. којим је уговорено да ће у случају поремећаја на тржишту и смањења продаје сертификованог семена на територији Републике Србије односно смањења сетве сертификованог семена испод 35% у 2020. години купац и продавац накнадно дефинисати износ додатног рабата у нето вредности на непродату

количину семена на коју купац нема право поврата.

Анексом 2 од 1. септембра 2020. године Институт и купац су сагласно члану 2. Анекса 1, извршили тачан обрачун износа додатног рабата у нето вредности на непродату количину семена на коју купац нема права поврат и утврдили да нето износ одобрења на основу додатног рабата износи 25.306.480 динара без ПДВ.

У поступку ревизије смо утврдили да је по Ценовнику за 2020. годину који се примењивао у време закључења овог уговора veleпродајна цена семена соје била 80,91 динара/кг.

Увидом у отпремнице утврдили смо да је Институт испоручио купцу семе НС сорти соје у периоду од 19. фебруара до 24. априла 2020. године у количини од 4.000.150 кг и да је извршио поврат семена соје у количини од 799.725 кг.

Увидом у власнички лист купца, изводе рачуна Института и документацију којом је спроведена компензација међусобних потраживања утврдили смо да је купац плаћање износа од 107.520.000 динара извршио испоруком меркантилне соје у количини од 3.000.000 кг у Дунав соја квалитету по цени од 35,84 динара без ПДВ/кг дана 15. новембра 2019. године, а да остатак уговорене цене од 131.970.909 динара није платио до 15. јануара 2020. године већ у периоду 21. јануара до 11. јуна 2020. године и да купац није извршио обавезу из члана 9. Уговора јер плаћање другог дела купопродајне цене није извршио у уговореном року, те да није испунио услов за одобрење кумулативног рабата на количине, време и начин плаћања уговорног чланом 10. Уговора.

Анекс чије је закључење било уговорено чланом 6. Уговора према изјашњењу одговорног лица од 5. октобра 2021. године није закључен, а семе соје је стављено на располагање купцу власничким листовима на основу расположивости семена по сортама и оперативних договора са купцем.

Увидом у рачуне утврдили смо да је Институт за испоручено семе у рачунима исказао попуст на цену, у висини уговореног рабата, у износу од 83.939.189 динара, иако купац није испунио услов у погледу плаћања за одобрење рабата.

7) Уговор о купопродаји НС семена соје и сунцокрета за сетву у 2020. години закључен 10. марта 2020. године са „Купцем 3“

Уговор о купопродаји НС семена соје и сунцокрета за сетву у 2020. години Институт је са „Купцем 3“ закључио 10. марта 2020. године. Чланом 5. став 1. уговорена је купопродаја семена НС сорти соје у укупној количини од 1.106.950 кг, ставом 2. истог члана и семена сунцокрета у количини од 1.000 сетвених јединица, а ставом 3. купац се обавезао да преузме семе најкасније до 1. маја 2020. године. Чланом 6. став 1. уговорено је да је основна цена семена соје од 80,91 динара без ПДВ/кг, а ставом 2. да је основна цена сетвене јединице НС хибрида сунцокрета 9.000,00 динара без ПДВ. Чланом 9. купац се обавезао да плаћање семена соје и сунцокрета у износу од 84.953.726 динара по овом уговору изврши до 1. септембра 2020. године. Чланом 10. Уговора на цене исказане у члану 6. Уговора Институт је купцу одобрио рабат за семе соје и за семе сунцокрета. Чланом 13. став 1. уговорено је да купац има право на поврат НС семена соје и сунцокрета купљеног по овом уговору у магацин продавца у количини до 10% најкасније до 31. јула 2020. године. Чланом 17. уговорено је да овај уговор ступа на снагу одмах након потписивања од стране обе уговорне стране.

Анексом од 27. маја 2020. године члан 13. Уговора је измењен тако да купац има право на поврат семена соје до 20% од уговорене количине као и право на поврат целокупне количине семена сунцокрета.

У поступку ревизије смо утврдили да је по Ценовнику за 2020. годину, који се примењивао у време закључења овог уговора veleпродајна цена семена соје била 80,91 динара/кг и veleпродајна цена семена сунцокрета 9.000,00 динара за сетвену јединицу од

70.000 зрна, а за конзумне хибриде 9.000,00 динара за сетвена јединица од 50.000 зрна.

Увидом у отпремнице утврдили смо да је Институт купцу ставио на располагање власничким листом семе соје 9. марта 2020. године у уговореној количини од 1.106.950 кг, а семе сунцокрета испоручио 20. марта 2020. године у количини од 200 сетвених јединица.

Утврдили смо да је купац плаћање купопродајне цене извршио тако што је са Институтом извршио компензацију међусобних новчаних потраживања и то 3. новембра и 31. децембра 2020. године, односно након уговореног рока плаћања.

Увидом у закључени уговор утврдили смо да је Институт чланом 10. на цене исказане у члану 6. Уговора купцу одобрио безусловни рабат за семе соје и за семе сунцокрета, односно да није уговорио да купац мора испунити одређене услове да би му се уговорени рабат одобрио и да је на име овако уговореног рабата одобрио купцу 18.596.665 динара.

8) Уговор о купопродаји закључен 22. априла 2020. године са „Купцем 4“

Уговор о купопродаји Институт је са „Купцем 4“ закључио 22. априла 2020. године. Чланом 1. став 1. уговорена је купопродаја меркантилне нон гмо соје у количини од 1.500.000 кг, +/- 5% (по избору купца). Чланом 2. уговорена је цена од 40.000 динара по тони без ПДВ, односно укупна вредност робе 66.000.000 динара са ПДВ. Чланом 3. став 2. уговорено је да је крајњи рок испоруке соје 15. маја 2020. године по избору купца. Чланом 5. купац се обавезао да робу плати продавцу у року од два радна дана након издавања фактуре, складишнице и извештаја одобрене контролне куће.

У поступку ревизије смо утврдили да је Институт купцу 28. априла 2020. године издао рачун за испоручених 1.500.000 кг робе на износ од 66.000.000 динара. По овом рачуну купац је извршио плаћање 5. маја 2020. године у износу од 56.374.002 динара.

Анекс овог уговора Институт је са купцем закључио 4. фебруара 2021. године, након осам месеци од истека рокова за испуњење обавеза из Уговора. Овим анексом наведено је да се мења у целости члан 4. Уговора, а у ствари је у члану 4. додат став 3. којим је уговорено да ће на основу уредног извршења плаћања Институт Албатросу одобрити додатни рабат. Институт нам није пружио доказ да је купац у целости платио уговорену цену.

Откривена неправилност:

Институт је „Купцу 1“ одобрио рабат у износу већем за 16.103.067 динара тако што му је одобрио износ од 172.047.067 динара, на име рабата у већем проценту од уговореног, за семе хибрида кукуруза у количини од 102.700 сетвених јединица испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2019. години од 13. децембра 2018. године, уместо у износу од 155.944.000 динара, који је купцу припадао за испуњене услове на име уговореног рабата, што није у складу са закљученим уговором и основним начелима прописаним чл. 15. став 1, 18. и 22. став 1. Закона о облигационим односима – начелом једнаке вредности давања, начелом понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начелом поступања у складу са општим актима.

Износ ове неправилности од 16.103.067 динара садржан је у износу од 309.376.368 динара из неправилности број 3. алинеја прва, тачка 1) Резимеа откривених неправилности.

Препорука број 5:

Препоручује се одговорном лицу да одредбе уговора примењује онако како гласе и да се у заснивању облигационог односа придржава начела једнаке вредности давања, начела понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начела поступања у складу са општим актима.

Откривена неправилност:

Институт је купцима одобрио смањење цене производа Института у износу од

471.890.454 динара, а да није уговорио да купац мора испунити одређене обавезе да би му ово смањење цене било одобрено и чијим испуњењем би се успоставила једнака вредност узајамних давања, тако што је:

4) „Купцу 1“ одобрио износ од 137.329.301 динара на име смањења цене семена хибрида кукуруза које му је испоручио у количини од 80.601 сетвене јединице у периоду од 15. марта до 10. јуна 2019. године, вредности од 320.114.920 динара по Ценовнику за продају семена НС сорти и хибрида на домаћем тржишту за 2019. годину, тако што је смањење цена обрачунавао купцу након сваке испоруке хибрида кукуруза, а да претходно није са купцем закључио уговор којим би уговорио које обавезе купац мора испунити да би му ово смањење цене било одобрено,

5) „Купцу 1“ одобрио износ од 315.964.488 динара на име смањења цене семена хибрида кукуруза које му је испоручио у количини од 189.072 сетвене јединице на основу Уговора о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2020. години од 24. јуна 2019. године, вредности од 752.296.400 динара по Ценовнику за продају семена НС сорти и хибрида на домаћем тржишту за 2020. годину, које смањење цене је назвао рабатов, иако оно нема природу рабата, јер није уговорио које обавезе купац мора испунити да би му рабат био одобрен,

6) „Купцу 3“ одобрио износ од 18.596.665 динара на име смањења цене за семе соје које му је испоручио у количини од 1.106.950 кг и за семе сунцокрета које му је испоручио у количини од 200 сетвених јединица на основу Уговора о купопродаји НС семена соје и сунцокрета за сетву у 2020. години од 10. марта 2020. године, укупне вредности од 91.362.317 динара по Ценовнику за продају семена НС сорти и хибрида на домаћем тржишту за 2020. годину, које смањење цене је назвао рабатов, иако оно нема природу рабата, јер није уговорио које обавезе купац мора испунити да би му рабат био одобрен,

што није у складу са основним начелима прописаним чл. 15. став 1, 18. и 22. став 1. Закона о облигационим односима – начелом једнаке вредности давања, начелом понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начелом поступања у складу са општим актима.

Износ неправилности од 137.329.301 динара из тачке 1) садржан је у износу од 309.376.368 динара из неправилности број 3. алинеја прва, тачка 1) Резимеа откривених неправилности.

Износ неправилности од 315.964.488 динара из тачке 2) је износ неправилности број 3. алинеја друга, тачка 2) Резимеа откривених неправилности.

Износ неправилности од 18.596.665 динара из тачке 3) је износ неправилности број 3. алинеја друга, тачка 4) Резимеа откривених неправилности.

Препорука број 6:

Препоручује се одговорном лицу Института да се у заснивању облигационог односа придржава начела једнаке вредности давања, начела понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начела поступања у складу са општим актима.

Откривена неправилност:

Институт је купцима одобрио рабат у износу од 177.701.060 динара и поред тога што нису испунили уговорене услове, тако што је:

1) „Купцу 2“ одобрио рабат у износу већем за 35.009.921 динара тако што му је на име рабата на количину семена и за термине плаћања за семе сорти соје у количини од 2.881.475 кг које му је испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2019. години од 4. јануара 2019. године одобрио износ од 60.943.196 динара, уместо износ од 25.933.275 динара, који је купцу припадао на име уговореног рабата за термине плаћања, јер није преузео семе у уговореној количини,

2) „Купцу 3“ одобрио износ од 2.686.770 динара на име кумулативног рабата за

количину, динамику плаћања и одрицање од поврата за семе хибрида сунцокрета у количини од 963 сетвене јединице које му је испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2019. години од 14. марта 2019. године, иако није преузео семе у уговореној количини и купопродајну цену семена није платио у уговореним роковима,

3) „Купцу 1“ одобрио износ од 27.758.700 динара на име кумулативног рабата на основу количине, права на поврат семена и авансног плаћања за семе хибрида сунцокрета у количини од 6.854 сетвене јединице које му је испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2020. години од 28. јануара 2020. године, иако купопродајну цену семена није платио у уговореним роковима,

4) „Купцу 2“ одобрио износ од 83.939.189 динара на име кумулативног рабата на количине, време и начин плаћања за семе сорти соје у количини од 4.000.150 кг које му је испоручено на основу Уговора о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2020. години од 15. новембра 2019. године и износ од 25.306.480 динара на име додатног рабата због поремећаја на тржишту и смањења продаје, односно сетве сертификованог семена на територији Републике Србије испод 35% које је уговорено Анексом 1 од 20. јануара 2020. године и Анексом 2 од 1. септембра 2020. године, иако купац део купопродајне цене семена није платио у уговореном року,

5) „Купцу 4“ одобрио износ од 3.000.000 динара на име рабата за уредно извршење плаћања меркантилне нон гмо соје у количини од 1.500.000 кг која му је одобрен на основу Анекса уговора од 4. фебруара 2021. године који је закључен након истека Уговора о купопродаји од 22. априла 2020. године, иако купац купопродајну цену није платио у уговореним роковима, а ни до закључења Анекса,

што није у складу са закљученим уговором и основним начелима прописаним чл. 15. став 1, 18. и 22. став 1. Закона о облигационим односима – начелом једнаке вредности давања, начелом понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начелом поступања у складу са општим актима.

Износ неправилности од 35.009.921 динара из тачке 1) садржан је у износу од 60.943.196 динара из неправилности број 3. алинеја прва, тачка 2) Резимеа откривених неправилности.

Износ неправилности од 2.686.770 динара из тачке 2) је износ неправилности број 3. алинеја прва, тачка 3) Резимеа откривених неправилности.

Износ неправилности од 27.758.700 динара из тачке 3) је износ неправилности број 3. алинеја друга, тачка 1) Резимеа откривених неправилности.

Износи неправилности од 83.939.189 динара и од 25.306.480 динара из тачке 4) су износи неправилности број 3. алинеја друга, тачка 3) Резимеа откривених неправилности.

Износ неправилности од 3.000.000 динара из тачке 5) је износ неправилности број 3. алинеја друга, тачка 5) Резимеа откривених неправилности.

Препорука број 5:

Препоручује се одговорном лицу да одредбе уговора примењује онако како гласе и да се у заснивању облигационог односа придржава начела једнаке вредности давања, начела понашања у извршавању обавеза и остваривању права и начела поступања у складу са општим актима.

Тренутак одобравања уговорених рабата

Увидом у рачуне које је Институт издавао купцима у 2019. и 2020. години за робу испоручену по закљученим уговорима, утврдили смо да им је рабат био обрачунат у моменту издавања рачуна у којем, по природи ствари, није било, нити је могло бити познато да је купац испунио уговорене услове за обрачун рабата, због чега је купцима одобрен рабат и када нису испунили обавезе и услове из закључених уговора за одобрење рабата.

Откривена неправилност:

Институт је обрачунавао рабат у тренутку издавања рачуна купцима за производе које је испоручивао на основу закључених уговора о купопродаји, односно у тренутку у којем није, нити је могло бити познато да ли ће купац испунити уговорене услове за обрачун рабата, што није у складу са закљученим уговорима.

Препорука број 7:

Препоручујемо одговорном лицу Института да купцима обрачунава уговорени рабат након протеча уговорених рокова за испуњење обавеза купца и утврђивања да ли је купац испунио уговорене услове за одобрење рабата.

Уговарање обавеза чије испуњење није могуће

Откривена неправилност:

Приликом закључивања уговора о купопродаји производа Института, уговорне стране нису исказале одговарајућу професионалну пажњу у уговарању обавеза чије испуњење у одређеном року представља битан елемент уговора, јер је уговорено испуњење обавеза за датуме који претходе датуму закључења уговора због чега их није било могуће испунити:

1) Са „Купцем 1“ Институт је 13. децембра 2018. године закључио Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2019. години. Уговорено је право купца да до 30. јуна 2018. године може у магацин продавца о свом трошку вратити на препакивање и преатестирање за нову продајну сезону, непродато семе које је власништво купца (члан 13. став 2);

2) Са „Купцем 2“ Институт је 4. јануара 2019. године закључио Уговор о купопродаји семена НС сорти соје за сетву у 2019. години. Уговорено је право купца да најкасније до 30. јуна 2018. године мора вратити продавцу непродато семе (члан 14. став 3);

3) Са „Купцем 3“ Институт је 14. марта 2019. године закључио Уговор о купопродаји семена НС хибрида сунцокрета за сетву у 2019. години. Уговорено је право купца да до 30. јула 2018. године може у магацин продавца о свом трошку вратити на препакивање и преатестирање за нову продајну сезону, непродато семе које је власништво купца (члан 13. став 2);

4) Са „Купцем 1“ Институт је 24. јуна 2019. године закључио Уговор о купопродаји семена НС хибрида кукуруза за сетву у 2020. години. Уговорено је право купца да до 30. јула 2018. године може у магацин продавца о трошку продавца вратити на препакивање и преатестирање за нову продајну сезону, непродато семе које је власништво купца (члан 13. став 2);

што није у складу са чланом 46. став 2. Закона о облигационим односима којим је прописано да уговорна обавеза мора бити могућа, а под претњом ништавости уговора која је прописана чланом 47. истог закона.

Препорука број 8:

Препоручује се одговорном лицу Института да уговара обавезе које уговорне стране објективно могу испунити.

Институт је, према пословној документацији, приходе од ауторског доприноса остварио у 2019. години у износу од 6.767.232 динара, а у 2020. години у износу од 3.752.343 динара који се односе на приходе од обрачуна ауторских права по основу пласиране количине семена стрних жита и крмног биља. Институт је са организаторима производње закључио уговоре о производњи, доради и промету семена. Организатори производње који умножавају семе Института намењено даљој продаји обавезују се да по једном килограму пласиране количине семена Институту исплате ауторску накнаду.

Приходи од продаје услуга на домаћем тржишту у 2019. години остварени су у износу од 47.075.700 динара, а у 2020. години у износу од 51.369.540 динара. Структура ових прихода је приказана у следећој табели:

*Табела број 10 - Структура остварених прихода од продаје услуга на домаћем тржишту
у динарима*

Назив	2019. година	2020. година
Приходи од услуга анализе земљишта	24.048.853	27.602.921
Приходи од услуга испитивања квалитета семена	8.337.400	9.300.500
Приходи од услуга анализа дувана и дораде лековитог биља	2.336.294	1.398.588
Приходи од огледа са хербицидима	1.947.258	2.088.353
Приходи од услуга испитивања сорти пшенице Управи за заштиту биља	2.700.950	2.578.550
Приходи од услуга испитивања ефикасност фунгицида и пестицида	1.997.826	2.088.353
Приходи од маркетинг услуга - саветовање агронома на Златибору	2.656.300	2.632.600
Приходи од услуга-анализа корена шећерне репе, пилирања	485.491	
Приходи од заједничког учешћа на пројектима Екопест (Одељење за сунцокрет)	1.271.388	1.408.716
Приходи од заједничког учешћа на међународном пројекту Одељења за уљану репицу	1.293.940	2.270.959
УКУПНО	47.075.700	51.369.540

Приходи од услуга анализе земљишта у 2019. години остварени су у износу од 24.048.853 динара, а у 2020. години у износу од 27.602.921. Према пословној документацији Института ове анализе се односе на услуге основне агрохемијске анализе земљишта, контроле плодности обрадивог пољопривредног земљишта, давање препорука за ђубрење и друго. Анализе земљишта врши услужна јединица Лабораторија за земљиште и агроекологију. Ова лабораторија је акредитована од стране Акредитационог тела Србије, као лабораторија за испитивање. Приходи од услуга испитивања квалитета семена у 2019. години остварени су у износу од 8.337.400 динара, а у 2020. години у износу од 9.300.500 динара, а односе се на узорковање и испитивање квалитета семена, испитивања узорака биља, услуге анализа хемијских и физичких особина средстава за исхрану биља и друго. Институт ове услуге врши у оквиру Лабораторије за испитивање семена. Приходи од услуга маркетинга у 2019. години остварени су у износу од 2.656.300 динара, а у 2020. години у износу од 2.632.600 динара, а односе се на услуге маркетиншког наступа на Саветовању агронома Србије и друго.

Остали приходи од продаје који су у 2019. години остварен у износ у 6.557.472 динара, а у 2020. години у износу од 58.224.134 динара односе се на продају заштитних средстава.

Приходи од продаје отпада остварени су у 2019. години у износу од 421.717 динара, а у 2020. години у износу од 143.618 динара и односе се на приходе од продаје отпадног гвожђа, алуминијума и папира.

Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту су у 2019. години остварени у износу од 1.344.646.112 динара, а у 2020. години у износу од 1.320.111.312 динара. Структура ових прихода је приказана у следећој табели:

*Табела број 11 - Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту
у динарима*

Назив	2019. година	2020 година
Продаја производа на иностраном тржишту	1.270.744.609	1.248.255.460
Приходи од продаје лиценце на инотржишту	66.133.036	68.085.173
Приходи од услуга на инотржишту	7.643.309	3.770.679
Остали приходи од продаје на инотржишту -вреће	125.158	
УКУПНО	1.344.646.112	1.320.111.312

Приходи од продаје лиценци на иностраном тржишту у 2019. години остварени су у износу од 66.133.036 динара, а у 2020. години у износу од 68.085.173 динара. Према пословној документацији Института ови приходи се односе на приходе од лиценци „Royalty“ по основу пласмана заједничких култура и то: пшенице, сунцокрета, соје и крмног биља. Институт је са инопартнерима закључио уговоре којима је дефинисано право на умножавање и пласман НС-

сортни на иностраним тржиштима. Институт је био у обавези да инопартнерима да сагласност за производњу и ауторизацију семена како би инопартнери могли да пријаве производњу одређеног семена. Након завршене производње, дораде и пласмана инопартнери су вршили обрачун и плаћање провизије која припада Институту и која је регулисана уговором.

Приходи од продаје услуга који су у 2019. години остварени у износу 7.643.309 динара, а у 2020. години у износу од 3.770.679 динара односе се на услуге транспорта семена инопартнерима.

1.1.3. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.

Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина у 2019. години остварени су у износу од 322.113.503 динара, а у 2020. години у износу од 358.886.430 динара. Структура ових прихода је приказана у следећој табели:

Табела број 12 - Структура остварених прихода од премија, субвенција, дотација, донација и сл.

Назив	2019. година	2020. година
Приходи од међународних пројеката	38.025.598	2.382.805
Приходи од Министарства просвете, науке и технолошког развоја	281.624.705	276.448.316
Приходи од Министарства просвете, науке и технолошког развоја-лабораторија		79.930.866
Приходи од покрајинског секретаријата науке АПВ	2.463.199	124.444
УКУПНО	322.113.503	358.886.430

Приходи по основу пројеката од министарстава у 2019. години остварени су у износу од 281.624.705 динара, а у 2020. години у износу од 276.448.316 динара и односе се на накнаде за рад истраживача, односно сарадника ангажованих на пројекту, директне материјалне трошкове попут трошкова електричне енергије, воде, грејања, комуналних трошкова, директне материјалне трошкове за реализацију научноистраживачког рада попут потрошног материјала, ситне опреме, трошкова путовања, дисеминације, трошкове обезбеђивања и одржавања научноистраживачке опреме и простора за научноистраживачки рад.

1.1.4. Други пословни приходи

Институт је друге приходе у 2019. години остварио у износу од 6.811.161 динара, а у 2020. години у износу од 1.531.969 динара. Структура ових прихода је приказана у следећој табели:

Табела број 13 - Структура остварених других пословних прихода

Назив	2019. година	2020. година
Приходи од котизација у земљи	525.000	391.667
Остали пословни приходи	6.286.161	1.140.302
УКУПНО	6.811.161	1.531.969

Други пословни приходи односе се на приходе од котизација у земљи и остале пословне приходе.

1.2. Финансијски приходи

Институт је у 2019. години остварио финансијске приходе у износу од 77.406.789 динара, а у 2020. години у износу од 35.126.208 динара. Структура ових прихода је приказана у следећој табели:

Табела број 14 - Структура остварених финансијских прихода

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Приходи од дивиденди	44.766.952	
Приходи од камате	2.227.378	593.748
Позитивне курсне разлике	23.180.769	20.832.847
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	7.231.690	13.362.117
Остали финансијски приходи		337.496
УКУПНО	77.406.789	35.126.208

Према пословној документацији Институт је у 2019. години остварио финансијске приходе од дивиденди у износу од 44.767.952 динара који се односе на дивиденду остварену расподелом добити за 2018. годину „Пионир“ ад, Србобран. Институт је власник 43% акција (19.716) овог акционарског друштва.

Приходи од камата који су у 2019. години остварени у износу од 2.227.378 динара, а у 2020. години у износу од 593.748 динара остварени су у највећем делу по основу орочења динарских средстава.

Позитивне курсне разлике које су у 2019. години исказане у износу од 23.180.769 динара, а у 2020. години у износу од 20.832.847 динара су приходи настали прерачуном потраживања и обавеза по средњем курсу НБС на дан 31. децембра 2019. године и 31. децембра 2020. године. Структура ових прихода је приказана у следећој табели:

Табела број 15 - Структура остварених прихода по основу позитивне курсне разлике

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Позитивна курсна разлика - кредити	11.962.342	5.321.143
Нереализоване позитивне курсне разлике		32.598
Позитивна курсна разлика - плаћање добављачима	883.086	1.918.600
Позитивна курсна разлика - наплата од купаца	6.505.177	13.250.067
Позитивна курсна разлика по новчаним средствима	3.830.164	310.439
УКУПНО	23.180.769	20.832.847

1.3. Остали приходи

Институт је остале приходе и приходе од усклађивања вредности имовине у 2019. години остварио у износу од 21.348.476 динара, а у 2020. години у износу од 33.342.576 динара. У 2019. години остали приходи остварени су у износу од 15.845.572 динара, а приходи од усклађивања вредности имовине у износу од 5.502.904 динара. У 2020. години остали приходи остварени су у износу од 28.619.711 динара, а приходи од усклађивања вредности имовине у износу од 4.722.866 динара. Структура ових прихода је приказана у следећој табели:

Табела број 16 - Структура остварених осталих прихода

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Вишкови	2.877.375	0
Приходи од укидања резерви за судске спорове	7.497.137	0
Приходи од укидања резервисања за отпремнине	0	19.200.307
Остали непоменути приходи	73.204	2.105.034
Приходи од наплаћених пенала, судских спорова	3.511.380	5.789.797
Накнада штете осигуравајућих кућа и остали непоменути приходи	1.886.476	1.524.573
УКУПНО	15.845.572	28.619.711

Према пословној документацији Института вишкови исказани у 2019. години у износу од 2.877.375 динара односе се на вишкове робе у износу од 191.507 динара и вишкове основних средстава у износу од 2.685.868 динара који су утврђени пописом. Приход од укидања резерви за судске спорове се односи на више урачунату камату по основу судског спора са добављачем „Comtrade System Integration“, доо Београд.

Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана који су у 2019. години остварени у износу од 5.502.904 односе се на исправке вредности потраживања од купаца из ранијих година.

У 2020. години остварени приходи од усклађивања вредности имовине у износу од 4.722.866 динара односе се на приходе од усклађивања вредности дугорочних финансијских пласмана и хартија од вредности расположивих за продају у износу од 116.383 динара и приходе од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана у износу од 4.606.483 динара који се односе на исправке вредности потраживања од купаца из ранијих година наплаћене у 2020. години.

1.4. Нето добитак

Чланом 16. став 1. Закона о буџету Републике Србије за 2020. годину прописано је да су јавна предузећа и други облици организовања чији је оснивач Република Србија, дужни да најкасније до 30. новембра текуће буџетске године део од најмање 50% добити, односно вишка прихода над расходима, по завршном рачуну за 2019. годину уплате у буџет Републике Србије, према динамици коју одреди министарство надлежно за послове финансија.

У 2019. години Институт је остварио нето добитак у износу од 12.871.251 динар који чини добитак пре опорезивања у износу од 2.632.899 динара и одложени порески приход периода у износу од 10.238.352 динара.

Управни одбор Института је донео Одлуку број 11-12/2065-3 од 28. јула 2020. године да се расподела нето добити изврши тако да се у буџет Републике Србије уплате средства у износу од 6.435.625 динара, што представља 50% добити по завршном рачуну за 2019. годину и да се преосталих 50% добити у износу од 6.435.625 динара расподељује за набавку пољопривредних машина и опреме. Институт је 30. новембра 2020. године извршио уплату нето добити у буџет Републике Србије у износу од 6.436.625 динара.

Чланом 16. став 1. Закона о буџету Републике Србије за 2021²⁹. годину прописано је да јавна предузећа и други облици организовања чији је оснивач Република Србија, дужни су да најкасније до 30. новембра текуће буџетске године део од најмање 50% добити, односно вишка прихода над расходима, по завршном рачуну за 2020. годину уплате у буџет Републике Србије, према динамици коју одреди министарство надлежно за послове финансија. У 2020. години Институт је остварио нето добитак у износу од 9.209.147 динара који чини добитак пре опорезивања у износу од 5.498.830 динара и одложени порески приход периода у износу од 3.710.317 динара.

2. Расподела сопствених и других прихода и примања

2.1. Пословни расходи

Пословни расходи су у 2019. години исказани у износу 4.159.609.174 динара, а у 2020. години у износу од 3.708.449.414 динара.

Пословни расходи за 2019. годину су умањени за остварене приходе од активирања учинака и робе за 256.854.314 динара и за промене вредности залиха учинака за 578.985.338 динара.

Пословни расходи за 2020. годину су умањени за остварене приходе од активирања учинака и робе за 72.159.384 динара и за промене вредности залиха учинака за 84.234.343 динара.

²⁹ "Службени гласник РС", бр. 149/20, 40/21

Структура пословних расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 17 - Структура пословних расхода

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Набавна вредност продате робе	198.528.241	220.521.353
Трошкови материјала и једнократног отписа алата и инвентара	1.843.030.220	1.504.209.379
Трошкови горива и енергије	103.352.803	95.274.392
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	1.206.451.439	1.156.490.816
Трошкови производних услуга	522.830.369	524.115.737
Трошкови амортизације	115.664.155	111.182.567
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	1.251.917	
Нематеријални трошкови	168.500.030	96.655.169
Умањење расхода		
Приходи од активирања учинака и робе	-256.854.314	-72.159.384
Промена вредности залиха учинака	-578.985.338	-84.234.343
УКУПНО	3.323.769.521	3.552.055.687

2.1.1. Набавна вредност продате робе

Набавна вредност продате робе у 2019. години исказана је у износу од 198.528.241 динара, а у 2020. години у износу од 220.521.353 динара. Структура ових расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 18 - Структура набавна вредност продате робе

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Набавна вредност продате робе на домаћем тржишту	110.981.484	103.674.275
Набавна вредност продате робе у трговини на мало	310.489	6.229
Набавна вредност продате робе на иностраном тржишту	87.236.268	116.840.849
УКУПНО	198.528.241	220.521.353

2.1.2. Трошкови материјала

Трошкови материјала у 2019. години исказани су у износу од 1.843.030.220 динара, а у 2020. години у износу од 1.504.209.379 динара. Структура ових расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 19 - Структура расхода за материјал и једнократног отписа алата и инвентара

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Трошкови материјала за израду	1.805.958.780	1.471.122.762
Трошкови осталог материјала (режијског)	24.347.909	20.049.065
Трошкови резервних делова	12.683.986	12.976.232
Трошкови ситног инвентара	39.545	61.321
УКУПНО	1.843.030.220	1.504.209.379

Највећи расходи за материјал се односе на материјал за израду који обухвата семе, вештачко ђубриво, заштитна средства, амбалажу, лабораторијски материјал, хемикалије, материјал за огледе, помоћни материјал (пп вреће, везива) и остали материјал за израду.

Структура ових расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 20 - Структура трошкова материјала за израду

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Трошкови семена	1.557.631.923	1.221.094.783
Трошкови вештачког ђубрива	11.577.458	8.084.422
Трошкови заштитних средстава	147.055.472	152.619.097
Трошкови амбалаже	47.151.403	47.354.582
Трошкови лабораторијског материјала	3.554.247	2.529.274
Трошкови хемикалија	4.030.711	3.350.106
Трошкови материјала за огледе	1.787.113	1.130.519
Трошкови осталог материјала – тресет за нитрагин	1.091.950	930.736
Трошкови помоћног материјала (пп вреће, везива)	10.925.962	14.577.020
Трошкови осталог материјала (палете, етикете, грађа...)	21.152.542	19.452.225
УКУПНО	1.805.958.780	1.471.122.762

Трошкови осталог материјала (режијског) у 2019. години исказани су у износу од 24.347.908 динара, а у 2020. години у износу од 20.049.065 динара. Структура ових расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 21 - Структура осталог материјала (режијског)

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Трошкови канцеларијског материјала	3.265.166	3.253.682
Трошкови ХТЗ опреме	1.351.661	1.269.634
Утрошене ауто гуме и резервни делови за рачунарску опрему	487.994	579
Трошкови електро материјала, грађевинског и водоводног материјала	5.811.641	4.320.451
Трошкови трговачке робе	2.860.000	0
Трошкови средстава за одржавање хигијене и чишћење	1.617.294	1.444.392
Утрошен остали материјал	8.954.151	9.760.327
УКУПНО	24.347.908	20.049.065

2.1.3. Трошкови горива и енергије

Трошкова горива и енергије у 2019. години исказани су у износу од 103.352.803 динара, а у 2020. години у износу од 95.274.392 динара. Структура ових расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 22 - Структура трошка горива и енергије

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Трошкови електричне енергије	28.146.924	30.713.700
Трошкови гаса	20.461.939	19.159.531
Трошкови централног грејања	2.882.833	3.099.298
Трошкови воде	2.870.431	3.494.403
Трошкови горива за аутомобиле	30.632.706	23.126.022
Трошкови мазива	1.999.246	1.804.445
Трошкови дизел горива	16.358.724	13.876.993
УКУПНО	103.352.803	95.274.392

2.1.4. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада и накнада зарада

Унутрашња организација и систематизација послова у Институту за ратарство и повртарство уређена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова³⁰ који је донео директор Института. Овим правилником је утврђен делокруг послова сваког радног места, врста и степен стручне спреме, потребно знање, односно искуство и други посебни услови неопходни за обављање утврђених послова - радна места, као и одговорност за извршавање радних обавеза на радном месту.

³⁰ Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Институту за ратарство и повртарство и правилнике о изменама и допунама Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Институту за ратарство и повртарство број 13-02/3214 од 7. септембра 2017, број 13-02/3978 од 3. новембра 2017, број 13-02/4164 од 16. новембра 2017, број 13-02/4410 од 8. децембра 2017, број 11-02/1450 од 4. маја 2018, број 11-02/1783 од 23. маја 2018, број 11-02/2488 од 3. јула 2018, број 11-02/2749 од 3. августа 2018, број 11-02/3323 од 21. септембра 2018, број 11-02/3918 од 19. новембра 2018, бр: 11-02/4435 од 25. децембра 2018. године, број 11-02/181 од 25. јануара 2019, број 11-02/1130 од 1. априла 2019, број 11-02/2986 од 21. августа 2019, број 11-02/4303 од 6. децембра 2019, број 11-02/126 од 24. јануара 2020, број 11-02/515 од 3. марта 2020 и број 11-02/1754 од 29. јуна 2020. године; Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Институту за ратарство и повртарство „Институт од националног значаја за Републику Србију“ бр:11-02/2912 од 6. новембра 2020; правилници о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Институту за ратарство и повртарство „Институт од националног значаја за Републику Србију“ број 64-2/3844 од 15. децембра 2020 и број 64-02/3943 од 23. децембра 2020

Обрачун зарада, накнада зарада и осталих личних расхода и накнада запосленима у Институту уређен је Правилником о раду Института за ратарство и повртарство³¹ (у даљем тексту Правилник о раду) који је донет на основу Закона о раду, Закона о научно истраживачкој делатности и Статута Института. Овим правилником је утврђено да основну зараду чини производ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање у Републици Србији и коефицијента радног места, односно звања запосленог и садржи порезе и доприносе који се плаћају из зараде. Правилником о раду утврђени су коефицијенти послова по групама послова за радна места запослених и крећу се у распону 1,77 до 8,85 и проценти увећања коефицијената за запослене са посебним овлашћењима и запослене са посебним активностима од значаја за рад и пословање Института. За утврђивање најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање користе се последње објављени подаци у „Службеном гласнику РС“, односно податак објављен у „Службеном гласнику РС“ број 8/14, ако је исти повољнији за запослене.

На дан 31. децембра 2019. године у Институту је било 639 запослених од којих 95 у статусу истраживача и 544 запослених у услужним јединицама, а на дан 31. децембра 2020. године 608 запослених од којих 98 у статусу истраживача и 510 запослених у услужним јединицама.

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи за 2019. годину исказани су у износу од 1.206.451.439 динара, а за 2020. годину у износу од 1.156.490.816 динара.

Трошкови зарада и накнада зарада (бруто) исказани су у 2019. години у износу од 958.026.441 динара, а у 2020. години у износу од 934.170.407 динара.

Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца износили су у 2019. години 163.393.600 динара, а у 2020. години 155.120.237 динара.

Остали лични расходи (накнада по уговору о делу и ауторски хонорар, накнада физичким лицима по основу осталих уговора, накнада члановима управног одбора и остали лични расходи и накнаде) износили су у 2019. години 85.031.388 динара, а у 2020. години 67.200.172 динара.

У току 2019. године исплаћен је регрес у висини једне просечне бруто зараде по запосленом у Републици Србији, а у току 2020. године у висини од 5.000 динара по запосленом.

Трошкови накнада по уговорима о делу и ауторским хонорарима

Трошкови ауторских хонорара извршени у 2019. години у износу од 1.322.011 динара, а у 2020. години у износу од 2.466.251 динара представљају заостале исплате научним радницима који су отишли из Института за учешће на пројектима.

Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора

Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора у 2019. години износе 1.279.554 динара и односе се на трошкове стипендирања, а у 2020. години износи 1.533.062 динара, од чега се износ 1.395.000 динара односи на исплате стипендија, а износ од 138.062 динара на исплате физичким лицима.

³¹ Правилник о раду Института за ратарство и повртарство (пречишћен текст) бр: 11-02/622 од 25. фебруара 2019. године, Правилник о изменама и допунама Правилника о раду Института за ратарство и повртарство бр: 11-02/138 од 24. 1.2020. године, Правилник о изменама и допунама правилника о раду Института за ратарство и повртарство бр: 11-02/896 од 14. априла 2020. године, Правилник о III изменама и допунама Правилника о раду Института за ратарство и повртарство бр: 11-02/2911 од 6. новембра 2020. године, Правилник о IV изменама и допунама Правилника о раду Института за ратарство и повртарство бр: 64-02/3845 од 15. децембра 2020. године и Правилник о V изменама и допунама правилника о раду Института за ратарство и повртарство бр: 64-02/3944 од 23. децембра 2020. године.

Накнаде члановима Управног одбора

Трошкови накнада члановима Управног одбора у 2019. години износе 17.699.635 динара, у 2020. години износе 19.081.383 динара.

Остали лични расходи

Остали лични расходи и накнаде у 2019. години исказани су у износу од 64.730.198 динара, а за 2020. годину исказани су у износу од 44.119.475 динара.

Табела број 23 - Структура осталих личних расхода

у динарима

Назив	2019. година	2020. година
Трошкови превоза на рад и са рада	16.687.515	14.666.061
Дневнице за службена путовања у земљи	3.894.489	3.716.585
Дневнице за службена путовања у иностранство	9.467.307	3.386.095
Трошкови превоза на службеном путу у земљи	796.260	393.553
Трошкови превоза на сл. путу у иностранству	8.754.906	2.659.473
Трошкови преноћишта на службеном путу у земљи	7.948.492	6.208.151
Трошкови преноћишта на сл. путу у иностранству	10.662.284	3.447.934
Остале накнаде запосленима (таксе)	297.764	67.416
Помоћ запосленима и породици	67.600	139.578
Отпремнина за одлазак у пензију	3.696.940	2.663.080
Давања за 8. март	2.456.641	2.494.049
Давања за Нову годину		4.277.500
УКУПНО	64.730.198	44.119.475

Накнада трошкова за долазак и одлазак са рада

Накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са рада запослених у 2019. години исказане су у износу 16.687.515 динара, а у 2020. години у износу 14.666.061 динара. Исплате накнада извршене су у складу са чланом 118. Закона о раду и чланом 68. Правилника о раду, којима је предвиђена исплата у висини од 100% цене месечне превозне карте у јавном саобраћају према пријављеној адреси на дан закључења уговора о раду.

Дневнице за службена путовања у земљи

Чланом 68. Правилника о раду, предвиђено је да се исплате за дневнице врше у висини неопорезивог износа од 2.349 динара. Током 2019. године исплаћене су дневница у износу од 3.894.489 динара, а током 2020. године у износу од 3.716.585 динара.

Дневнице за службена путовања у иностранство

Исплате накнада извршене су у складу са чланом 118. Закона о раду и чланом 68. Правилника о раду. Актуелна ситуација са пандемијом изазваном вирусом Sars Cov-19 у 2020. години, утицала је не само на смањење ових трошкова, него и на трошкове превоза и преноћишта у иностранству.

Дневнице за службена путовања у иностранство у 2019. години исказане су у износу 9.467.307 динара, а у 2020. години у износу 3.386.095 динара.

Остале накнаде запосленима

Остале накнаде запосленима исказане у 2019. години износиле су 297.764 динара, а у 2020. години износе 67.416 динара, и обухватају трошкове виза, излазних такси и путарина који су приложени уз налоге за службено путовање.

Други лични расходи

Отпремнине приликом одласка у пензију у 2019. години су исплаћене у износу 3.696.940 динара за девет запослених, а у 2020. години у износу 2.663.080 динара за 11 запослених.

Трошкови помоћи породици у 2019. години износе 67.600 динара, а у 2020. години 139.578 динара.

Одлуком директора је одобрена исплата по 5.000 динара у нето износу као поклон запосленим женама за 8. март 2019. године у укупном износу од 2.456.640 динара.

Одлуком директора је одобрена исплата по 5.000 динара у нето износу као поклон запосленим женама за 8. март 2020. године у укупном износу од 2.494.049 динара.

Давања за Нову годину у 2020. години су исказана у износу од 4.277.500 динара за пакетиће деци запослених.

2.1.5. Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга у 2019. години исказани су у износу 522.830.369 динара, а у 2020. години у износу од 524.115.737 динара. Структура ових расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 24 - Структура трошкова производних услуга

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Трошкови услуга на изради учинака	260.865.409	255.285.120
Трошкови транспортних услуга	22.732.566	27.244.628
Трошкови услуга одржавања	33.393.347	32.926.373
Трошкови закупнина	16.100.014	16.234.582
Трошкови сајмова	3.311.877	722.292
Трошкови рекламе и пропаганде	110.227.821	112.849.376
Трошкови истраживања	28.848.970	27.015.155
Трошкови осталих услуга	47.350.366	51.838.212
УКУПНО	522.830.369	524.115.737

Највећи расходи за производне услуге се односе на услуге на изради учинака. Структура ових расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 25 - Структура трошкова за услуге на изради учинака

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Трошкови стимулације	43.513.550	66.539.951
Трошкови ангажовања радне снаге - берба, орање, прскање	101.461.852	112.819.040
Услуга сушења, дорада семена - примарна и финална	103.020.581	70.100.779
Препакивање и претестирање	1.436.941	1.919.356
Трошкови третирања семена	7.968.856	2.028.388
Трошкови ангажовања пчелара	3.463.629	1.877.605
УКУПНО	260.865.409	255.285.120

Према пословној документацији Института сушење и примарна дорада семена су регулисани уговорима и у 2019. години вршили су се у дорадним центрима добављача „Пионир“ ад, Србобран, ПИК „Бечеј“ ад, Бечеј, „Алдахра“, Падинска скела, „Best Seed Producer“, доо, Фекетић и других добављача, а у 2020. години у дорадним центрима од којих су највећи „Пионир“ ад, Србобран, „Best Seed Producer“, доо, Фекетић и „Агробачка“ Бачка Топола.

Трошкови ангажовања радне снаге у производњи семена обухватају услуге орања, сетве, бербе, прскања и других радова које по основу закључених уговора обављају произвођачи семена (предузећа или пољопривредна газдинства), а под стручним надзором и контролом Института.

Трошкови транспортних услуга

Трошкови транспортних услуга у 2019. години исказани су у износу од 22.732.566 динара, а у 2020. години у износу од 27.244.628 динара. Структура ових расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 26 - Структура трошкова транспортних услуга

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Превоз купљене робе и готових производа		10.372
Поштанске пошиљке	2.713.879	2.880.700
Телефонске услуге фиксне телефонije	997.584	809.431
Трошкови мобилних телефона	2.791.337	3.085.105
Увозно-транспортни трошкови робе	1.738.309	2.947.178
Трошкови превоза семенске робе од произвођача	6.363.718	6.566.356
Трошкови превоза комбајна и купљене робе	457.340	244.900
Трошкови складиштења	6.233.001	750.449
Трошкови извоза	330.792	4.415.292
Трошкови извозничке провизије	1.106.606	5.534.846
УКУПНО	22.732.565	27.244.628

Према пословној документацији Института трошкови превоза семена, у највећој мери односе се на трошкове превоза семена кукуруза и соје до дорадних центара, а трошкови извоза и извозничко-увозничких провизија у износу од 1.437.397 динара настали су по основу овере извозних фактура и сертификата потребних за извоз семена, као и семенског кукуруза у Иран.

Трошкови услуга одржавања

Трошкови услуга одржавања исказани су у износу од 33.393.347 динара, а у 2020. години у износу од 32.926.373 динара. Структура ових расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 27 - Структура трошкова услуга одржавања

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Услуге одржавања опреме и средстава за рад	1.243.349	1.732.652
Трошкови одржавања виљушкарa	1.551.495	907.012
Трошкови водоинсталатерских услуга	234.385	1.273.675
Трошкови одржавања аутомобила	6.775.056	6.109.872
Трошкови услуга вулканизера	3.206.850	2.534.090
Трошкови одржавања ИТ опреме и лиценце	11.483.634	14.134.422
Трошкови одржавања клима уређаја	106.085	138.960
Трошкови одржавања пословног простора	1.929	5.788
Трошкови одржавања механизације	3.638.265	2.333.563
Трошкови одржавања аутобуса	1.520.660	697.340
Трошкови одржавања лабораторијске опреме	767.778	501.288
Трошкови одржавања гасне инсталације	456.930	479.660
Трошкови одржавања мерних инструмената	907.411	1.264.998
Трошкови одржавања противпожарне опреме	474.335	521.210
Трошкови одржавања ел. инсталације и опреме	257.815	
Услуге одржавања хигијене простора	232.536	156.333
Услуге инвестиционог одржавања	534.835	135.510
УКУПНО	33.393.347	32.926.373

Трошкови услуга одржавања опреме односе се на услуге сервисирања и одржавања рачунарске опреме, пољопривредне механизације, машина, аутомобила, клима уређаја, лабораторијске опреме. Трошкови услуга одржавања некретнина обухватају водинсталатерске, стакларске и др. радове.

Трошкови закупнина

Трошкови закупнина исказани су у 2019. години у износу од 16.100.014 динара, и то: закуп пословних просторија у износу од 3.959.634 динара, закуп земљишта у износу од

11.568.305 динара и закуп опреме и софтвера у износу од 572.075 динара, а у 2020. години у износу од 16.234.581 динар и то: закуп пословних просторија у износу од 3.291.999 динара, закуп земљишта у износу од 10.426.066 динара и закуп опреме и софтвера у износу од 2.516.517 динара. Према пословној документацији Института трошкови закупа складишног простора су настали по основу Уговора о закупу складишног простора на Римским Шанчевима код ОЗЗ „Нови Сад“ површине 1.200 м². Трошкове закупа земљишта чини закуп земљишта закључен са Српском православном црквом, општина Нови Сад, Ченеј, општином Србобран, као и обавеза за закуп земљишта према физичким лицима.

Трошкови рекламе и пропаганде

Трошкови рекламе и пропаганде у 2019. години исказани су у износу од 110.227.821 динара, а у 2020. години у износу од 112.849.376 динара и обухватају трошкове рекламних кампања у медијима у земљи и иностранству и на билбордима, као и израде рекламног материјала и давање сопствених производа и робе у рекламне сврхе.

Трошкови истраживања

Према пословној документацији Института трошкови истраживања, који се односе на трошкове признавања сорти, исказани су у 2019. години у износу од 28.848.970 динара, а у 2020. години у износу од 27.015.155 динара и односе се на накнаде за признавање сорти у производној години које се уплаћују Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде и Управи за заштиту биља, у складу са Законом о признавању сорти, и на накнаде за регистрацију семена сортним комисијама других земаља: Русије, Украјине, Белорусије, Бугарске, Узбекистана, Словачке, Румуније и Хрватске.

Трошкови осталих услуга

Трошкови осталих услуга у 2019. години исказани су у износу од 47.350.366 динара и чине их: услуге других предузећа у износу 6.483.825 динара, услуге интернета 1.302.032 динара, обезбеђење објеката у износу 29.191.164 динара, комуналне услуге у износу 5.176.261 динар, трошкови шпедиције у износу 4.218.626 динара и текуће заштите на раду у износу 978.459 динара. У 2020. години ови трошкови исказани су у износу од 51.838.212 динара и чине их: услуге других предузећа у износу 3.587.217 динара, услуге интернета 1.742.432 динара, обезбеђење објеката у износу 37.787.166 динара, комуналне услуге у износу 3.334.873 динар, трошкови шпедиције у износу 3.975.108 динара и текуће заштите на раду у износу 1.411.416 динара.

Према пословној документацији Института трошкови услуга других предузећа обухватају: трошкове царинења код извоза и увоза, трошкове озрачивања тресета, организацију Дана поља. Услуге обезбеђења објеката у 2019. години се односе на услуге добављача „Ревност“ доо, Нови Сад, а у 2020. години се односе на услуге добављача „Safe“ доо, Нови Сад.

2.1.6. Трошкови амортизације

У 2019. години трошкови амортизације исказани су у износу од 115.664.155 динара и односе се на амортизацију нематеријалних улагања, грађевинских објеката, постројења и опреме. У 2020. години трошкови амортизације исказани су у износу од 111.182.567 динара и односе се на амортизацију објеката, постројења и опреме.

2.1.7. Резервисање за накнаде и друге бенефиције запослених

У 2019. години ова резервисања се односе на резервисања за отпремнине које су законска обавеза послодавца. Резервисања за отпремнину исказана су у износу од 1.251.917 динара.

2.1.8. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови су у 2019. години исказани у износу од 168.500.030 динара, а у 2020. години у износу од 96.655.169 динара. Структура ових расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 28 - Структура нематеријалних трошкова

Назив	<i>у динарима</i>	
	2019. година	2020. година
Трошкови непроизводних услуга	60.384.075	31.351.637
Трошкови репрезентације	9.832.008	5.488.061
Трошкови премија осигурања	12.603.355	13.047.305
Трошкови платног промета	9.027.300	8.953.948
Трошкови чланарина	5.126.592	5.014.279
Трошкови пореза	46.399.218	9.407.334
Остали нематеријални трошкови	25.127.481	23.392.606
УКУПНО	168.500.030	96.655.169

Највећи нематеријални трошкови односе се на трошкове непроизводних услуга. Структура ових расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 29 - Структура непроизводних услуга

Назив	<i>у динарима</i>	
	2019. година	2020. година
Трошкови здравствених услуга	2.666.780	850.280
Трошкови - микро и макро огледа	10.603.610	10.395.929
Трошкови - здравствена контрола усева	10.925.035	3.429.180
Трошкови – апробације	5.151.291	906.600
Испитивање, анализа семена	1.972.214	883.524
Трошкови стручног образовања и усавршавања	1.084.694	1.149.795
Трошкови услуге ревизије финансијских извештаја и елабората	420.000	420.000
Трошкови израде студија и пројеката	13.683.694	3.990.000
Трошкови адвокатских услуга	3.492.306	3.901.079
Трошкови одржавања софтвера и лиценци	3.188.138	285.853
Трошкови консалтинга и услуга вештачења	360.000	891.044
Трошкови ангажовања регионалних представника	2.314.386	
Остале непроизводне услуге	4.521.928	4.248.352
УКУПНО	60.384.075	31.351.637

Према пословној документацији Института трошкови здравствених услуга се односе на периодичне лекарске прегледе за процену радне способности и лекарске прегледе за професионалне возаче и запослене на радним местима са повећаним ризиком од обољења. Трошкови микро и макро огледа се односе на организовање огледних парцела на различитим локалитетима са различитим биљним културама уз примену различитих агротехничких мера са комитентима у земљи и иностранству. Трошкови здравствене контроле усева обухватају стручни и здравствени преглед пољопривредних усева – семена, готових производа и робе. Контролу обављају пољопривредне стручне службе, а највећи добављач услуга у 2019. и 2020. години је ПСС Пољопривредна станица доо, Нови Сад. Трошкови апробације обухватају услуге испитивања квалитета семена пољопривредног биља, начина паковања и декларисања семена у складу са Правилником о квалитету семена пољопривредног биља. Трошкови испитивања и анализе се односе на услуге узорковања и испитивања квалитета семена у дорадним центрима од Пољопривредних стручних служби.

Трошкови стручног образовања и усавршавања запослених регулисани су Правилником о образовању и усавршавању истраживача и стручном оспособљавању запослених који је усвојио Управни одбор 27.01.2012. године. Трошкови услуга ревизије финансијских извештаја у 2019. и 2020. години односе се на трошкова ревизорске куће „Центар за ревизију и економска истраживања“ доо, Нови Сад. Трошкови израде студија и пројеката у 2019. години се односе на ангажовање фирме „Deloitte“ Србија, а у 2020. години на ангажовање фирме „Deloitte“ Србија и „Trag-security“. Трошкови адвокатских услуга исказани се у највећем делу односе на услуге адвокатских канцеларија Д. Ђорђевић, И. Вујасин, Б. Пантић, Н. Баљ. Трошкови одржавања софтвера и лиценци обухватају плаћање лиценци за програме, и у 2019. години се у највећем делу односе на плаћање добављачу „Адакта“ доо, Београд, Microsoft дистрибутеру за купљене лиценце за Navision програме и плаћања добављачу „Positive“ доо, Нови Сад за антивирус програме. Трошкови ангажовање рада регионалних представника који су исказани у 2019. години се односе на ангажовање рада регионалних представника у Босни и Херцеговини. Остале непроизводне услуге се односе на фактуре за услуге заштите од корова и болести фирми „Агро-Костић“ доо, Брчко, „Агромаркет“ Бијељина, као и на услуге фотокопирања, израде фотографија и сл.

Трошкови репрезентације

Трошкови репрезентације су у 2019. години исказани у износу од 9.832.008 динара, а у 2020. години у износу од 5.488.061 динар. Структура ових расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 30 - Структура трошкова репрезентације

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Трошкови репрезентације у земљи - ресторан	5.440.329	4.177.962
Трошкови репрезентације у земљи - Институт	3.569.500	906.571
Трошкови робе употребљене за репрезентацију - поклон, остало	561.330	388.715
Трошкови репрезентације у иностранству	260.849	14.813
УКУПНО	9.832.008	5.488.061

Трошкови премија осигурања

Трошкови премије осигурања који су у 2019. години исказани у износу од 12.603.355 динара, према пословној документацији Института, односе се на каско осигурање возила, аутоодговорност, осигурање имовине, премије осигурања лица од последица несрећног случаја (незгоде), допунско здравствено осигурање запослених, осигурање усева и плодова, осигурање потраживања од купаца у иностранству, остала осигурања (путна осигурања, осигурања у ино хотелима). Каско осигурање возила је регулисано путем уговора (полиса) закључених са „Generali Osiguranje“ ад, Београд. У вези осигурања имовине (зграде и опрема) закључен је уговор са „ДДОР Нови Сад“ адо, Нови Сад. Допунско здравствено осигурање запослених и осигурање лица од последица несрећног случаја (незгоде) је закључено са „ДДОР Нови Сад“ адо, Нови Сад. У вези осигурања усева и плодова према сетвеном плану закључени су уговори (полисе) са „Дунав осигурањем“ ад, Београд.

У 2020. години трошкови премије осигурања исказани су у износу од 13.047.305 динара и према пословној документацији Института односе се на каско осигурање возила које је регулисано уговором са „Generali Osiguranje“ ад, Београд, осигурање имовине које је регулисано закљученим уговором са „ДДОР Нови Сад“ адо, Нови Сад, допунско здравствено осигурање запослених и осигурање лица од последица несрећног случаја које је регулисано закљученим уговором са „ДДОР Нови Сад“ адо, Нови Сад, осигурање усева и плодова према сетвеном плану које је регулисано закљученим уговором са „Дунав осигурање“ адо, Београд.

Осигурање потраживања од купаца у иностранству закључено је са „Триглав осигурање“ адо, Београд.

Трошкови платног промета

Табела број 31 - Структура трошкова платног промета

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Трошкови банкарских услуга	3.351.140	4.417.079
Трошкови банкарских провизија	433.035	332.651
Трошкови банкарског платног промета	2.399.547	2.543.280
Трошкови увозне и извозне провизије	2.843.577	1.660.938
УКУПНО	9.027.300	8.953.948

Трошкови чланарина

Табела број 32 - Структура трошкова чланарине

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Чланарине привредним коморама	2.076.826	2.062.272
Остале чланарине	3.049.766	2.952.007
УКУПНО	5.126.592	5.014.279

Према пословној документацији Института Привредној комори Србије за чланарину уплаћује се 0,2% од бруто зараде запослених, а Привредној комори Новог Сада 0,29% од бруто зараде запослених. Остали трошкови се односе на плаћање чланарина Семенарској асоцијацији Србије, Друштву селекционара и семенара, Инжењерској комори Србије, Продуктној берзи, Удружењу инжењера и техничара Србије и Српском хемијском друштву.

Трошкови пореза

Трошкови пореза су у 2019. години исказани у износу од 46.399.218 динара, а у 2020. години у износу од 9.407.334 динара.

Табела број 33 - Структура трошкова пореза

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Трошкови за мелиорацију	2.551.054	2.273.531
Трошкови таксе за истицање фирме	96.407	96.492
Накнада за заштиту животне средине и унапређење	0	500.000
Трошкови пореза на имовину	5.065.144	5.058.267
Трошак порез за јавни сектор	37.826.251	0
Остали порези који терете трошкове	860.363	1.479.044
УКУПНО	46.399.218	9.407.334

Према пословној документацији Института трошкови пореза на имовину се односе на годишњи порез за имовину на непокретности. Накнада за мелиорацију обухвата трошкове накнаде за одводњавање, за коришћење водних објеката и система за наводњавање и за коришћење водног добра. Трошкови 5% пореза за јавни сектор у 2019. години односе се на умањење зарада према Закону о привременом уређењу основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава. Ово умањење зараде које је Институт вршио од 2014. године у висини од 10% је у 2019. години смањено на 5%. Институт је разлику између укупног износа зарада обрачунатих применом основице која није умањена и укупног износа зарад обрачунатих применом умањене основице уплаћивао на рачун прописан за уплату јавних прихода Републике Србије. Остали трошкови пореза у

највећој мери обухватају трошак пореза на отпис и мањак на годишњем попису 31. децембра 2019. и 31. децембра 2020. године.

Остали нематеријални трошкови

Остали нематеријални трошкови су у 2019. години исказани у износу од 25.127.481 динар, а у 2020. години у износу од 23.392.606 динара.

Табела број 34 - Структура осталих нематеријалних трошкова

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Трошкови огласа	176.608	1.387.035
Трошкови претплате на стручне часописе и публикације	749.305	651.840
Трошкови стручног усавршавања - котизације на семинарима	4.799.611	829.238
Трошкови регистрације моторних возила и остали трошкови регистрације	1.658.566	2.061.660
Трошкови такси	2.828.982	9.307.961
Трошкови царина	3.513.624	1.667.493
Трошкови судских спорова	1.819.461	96.875
Остали нематеријални трошкови	9.581.325	7.390.505
УКУПНО	25.127.481	23.392.606

Према пословној документацији Института трошкови огласа су исказани на основу огласа у „Дневнику“ ад, Нови Сад, „Службеном гласнику РС“, Београд и другим средствима информисања. Нематеријални трошкови обухватају и трошкове претплате на стручне часописе и публикације, трошкове регистрације моторних возила, трошкове такси које се односе на таксе судовима, управним органима и регистрационе таксе, трошкове царина које обухватају царинске услуге извозно-увозничких предузећа. Остали нематеријални трошкови у највећој мери обухватају материјалне трошкове зависног правног лица „НС семе Украјина“, Украјина - трошкове пословног простора, зарада запослених, одржавања возила, канцеларијског материјала, горива, телефона и друго, трошкове преводилачких услуга, акредитације, прања возила, тв претплата и друге трошкове.

2.1.9. Приходи од активирања учинака и робе

Приходи од активирања учинака и робе у 2019. години исказани су у износу од 256.854.314 динара, а у 2020. години 72.159.384 динара. Структура ових прихода је приказана у следећој табели:

Табела број 35 - Структура прихода од активирања учинака и робе

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Приходи од активирања или потрошње робе за сопствене потребе	246.629.889	57.699.796
Приходи од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе-гратис семе	10.224.425	14.459.588
УКУПНО	256.854.314	72.159.384

Приходи од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе, према пословној документацији, односе се на прекњижавање нематеријалних улагања у припреми (истраживачко-развојну активност у 2019. и 2020. години), а приходи од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе-гратис семе односе се на гратис семе које је дато пословним партнерима, као и на гратисе дате у малопродаји.

2.1.10. Повећање и смањење вредности залиха

На дан 31. децембра 2019. године недовршена производња и готови производи имају укупну вредност у износу од 3.402.164.263 динара.

Табела број 36 - Структура промене вредности недовршене производње и готових производа

Назив	у динарима		
	1.1.2019.	31.12.2019.	Разлика
Недовршена производња	1.865.246.096	1.811.045.534	-54.200.562
Готови производи	957.932.828	1.591.118.729	633.185.900
УКУПНО	2.823.178.925	3.402.164.263	578.985.338

На дан 31. децембра 2020. године недовршена производња и готови производ имају укупну вредност у износу од 3.486.398.606 динара.

Табела број 37 - Структура промене вредности недовршене производње и готових производа

Назив	у динарима		
	1.1.2020.	31.12.2020.	Разлика
Недовршена производња	1.811.045.534	1.838.398.286	27.352.751
Готови производи	1.591.118.729	1.648.000.320	56.881.592
УКУПНО	3.402.164.263	3.486.398.606	84.234.343

2.2. Финансијски расходи

Финансијски расходи у 2019. години исказани су у износу од 61.456.971 динара, а у 2020. години у износу од 74.859.725 динара.

Табела број 38- Структура финансијских расхода

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Расходи камата	47.777.617	39.367.302
Негативне курсне разлике	13.400.118	35.243.799
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	19.236	32.146
Остали финансијски расходи	260.000	216.478
УКУПНО	61.456.972	74.859.725

Према пословној документацији Института расходи за камату се односе на камате по кредитима који су добијени од банака у земљи и камате на финансијски лизинг. Негативне курсне разлике настале су по основу прерачуна обавеза и потраживања у инострану валуту и свођења на средњи курс Народне Банке Србије на дан 31. децембра 2019. године и 31. децембра 2020. године.

2.3. Остали расходи

Остали расходи исказани у табели број 1 Структура остварених прихода и исказаних расхода у 2019. години се односе на остале расходе, обезвређивање имовине које се вреднује по фер вредности кроз биланс успеха и расходе по основу ефеката промене рачуноводствене политике. Ови расходи су у 2019. години исказани у износу од 126.099.467 динара, а у 2020. години у износу од 22.521.189 динара. Структура расхода је приказана у следећој табели:

Табела број 39 - Структура осталих расхода, обезвређивања некретнина и расхода по основу ефеката промене рачуноводствене политике

Назив	у динарима	
	2019. година	2020. година
Губици по основу расходања + Расходи по основу директних отписа, расходи по основу расходања залиха материјала и робе	1.195.185	97.251
Мањкови	2.822.678	
Остали непоменути расходи	32.393.005	20.380.164
Остали расходи	36.410.868	20.477.416
Обезвређивање некретнина		1.462.242
Обезвређивање потраживања од ино купца	55.659.586	
Обезвређивање потраживања за крађу од НН лица		25.666
Расходи по основу обезвређивања имовине које се вреднује по фер вредности кроз биланс успеха	34.029.013	1.487.909
Промена рачуноводствене политике - Расходи из ранијих година	34.029.013	555.865
УКУПНО	126.099.467	22.521.189

Према пословној документацији Института расходи који су у 2019. години исказани у износу од 36.410.868 динара, а у 2020. години у износу од 20.477.416 динара се односе на садашњу вредност расходоване опреме, материјала и робе на годишњем попису за 2019. и 2020. годину, на спонзорство и донације. Трошкови спонзорства и донација су настали по основу више уговора, међу којима су значајнији закључени са: Одбојкашким клубом „Војводина НС семе“, Нови Сад и Рукометним клубом „Војводина“, Нови Сад. Исказано обезвређивање потраживања од ино купаца у износу од 55.659.586 динара се односи на потраживања од купца Negin Sabz Vorna PJS, Иран.

Расходи промене рачуноводствене политике су у 2019. години исказани у износу од 34.029.013 динара, а у 2020. години у износу од 555.865 динара. Према пословној документацији Института расходи се односе на рачуне који су настали у 2018. години, а књижени су у Институту у 2019. години и рачуне који су настали у 2019. години, а књижени су у Институту у 2020. години.